

ŽELEZAR

Krvodajalska akcija

V prejšnjem tednu je od 18. do vključno 23. 9. 1972 na Jesenicah potekala krvodajalska akcija, ki jo je izvajal Zavod za transfuzijo krvi v Ljubljani, organiziral pa občinski odbor Rdečega križa.

Da bo kolektiv bolj seznanjen s potekom akcije, objavljamo udeležbo krvodajalcev po obratih, glede na stalež, v mesecu avgustu:

Obrat	Stalež	Število krvodajalcev	%
1. Plavž	269	26	9,66
2. Martinarna	414	24	5,82
3. El. jeklarna	173	9	5,20
4. Livarna	93	16	17,20
5. Samotarna	112	9	8,12
6. Valj. Bela	445	68	15,28
7. Valj. žice	137	7	5,10
8. Jav. I.	174	19	10,91
9. Valj. 2400	188	36	19,15
10. Jeklovlek	164	23	14,02
11. HVZ	490	75	15,51
12. Elektroodni	203	33	16,25
13. Žebljarna	85	7	8,23
14. ETE	105	4	3,80
15. PIV	105	9	8,57
16. Stroj. delav	264	34	12,87
17. Stroj. vzdrž.	451	88	19,51
18. VEN	248	45	18,17
19. RTA	71	5	7,04
20. Gradb. vzdrž.	111	19	17,11
21. Strugarna valj.	36	9	25,00
22. Transport	360	16	4,44
23. R — OTK	206	33	16,01
24. Upravne službe	818	64	7,33
25. Ostali		35	
skupaj	5722	713	12 %

Iz zgornjih rezultatov vidimo, da so se krvodajalske akcije udeležili v največjem številu sodelavci obrata strugarna valjev, kar s 25 %, sledijo mu še valj. 2400, strojno vzdrževanje, VEN, livarna itd.

Od skupnega števila zaposlenih v železarni Jesenice je darovalo kri 12 % delavcev.

Celotne krvodajalske akcije se je udeležilo 1256 krvodajalcev, od tega kar 713 ali 57 % iz železarne Jesenice, ostalih je bilo 543 ali 43 %. Od skupnega števila krvodajalcev je bilo zaradi bolezni odklonjenih 134 ali 11 %, tako, da je bila odvzeta kri 1122 krvodajalcem.

Kljub taki udeležbi, letos krvodajalska akcija ni v celoti uspela, saj je potrebno kar 1200 krvodajalcev, da zadostimo potrebam naše bolnice. Zavedati se moramo, da je kri nenadomestljiva in da v mnogih primerih samo kri rešuje življenje.

Na sledi nove tehnologije

V združenem podjetju Slovenske železarne zasnovani koncept razvoja proizvodnje in predelave jekla predvideva povečanje proizvodnje, modernizacijo tehnološkega postopka in strukturalno izpopolnitev proizvodnje.

Oddaljenost od surovinskih baz narekuje tako načrtovanje, ki bo optimiziralo transportne stroške dovoza in odvoza materiala. Klasična integralna železarna, ki je že v sedanosti konkurenčna le z velikimi agregati na morski obali, na bregovih plovnih rek, ali v bližini ležišča rude, na lokacijah obstoječih železarn v prihodnosti za Slovenijo ne pride več v poštev. Za železarno Jesenice, Ravne in Štore zato koncept za prihodnost predvideva tako lastno proizvodnjo surovega jekla, ki bazira na trdem železnem ali Fe vložku in je že v manjših dimenzijah iz kvalitetnih razlogov rentabilna. Novost pri tem bo uvedba direktno reduciranih bogatih rud.

Za večjo ubranost proizvodnje kovinske sfere

Slovenska poraba jekla je na ravni razvitih dežel, saj letno znaša računano na surovo jeklo, prek 500 kg na prebivalca. Proizvodnja jekla sedaj za tem znatno zaostaja, problem pa povečuje strukturalna neprilagojenost, ki se je zadnji dve desetletji zaradi slabe medsebojne povezanosti še povečala. Na žalost je slovenska poraba pretežno orientirana na navadne kvalitete, kar je razkorak z obstoječim proizvodnim programom železarn združenega podjetja. Grobi podatki kažejo, da od 520.000 ton blagovne proizvodnje ZPSŽ na Slovenskem ostane okrog 280.000 ton gotovega blaga. Po podatkih Združenja jugoslovanskih železarn poraba na Slovenskem znaša 720 do 750.000 ton letno, kar pomeni, da primanjkljaj že sedaj znaša okrog 450.000 ton. Slovenski porabniki morajo tako okrog 60 % svojih potreb pokrivati z nabavo v drugih republikah ali iz uvoza. Razkorak je posledica relativno hitrejš,

strukturalno s proizvodnjo jekla neprilagojene rasti predelovalne industrije ter gradbeništva. Reševanje oskrbo-

vanja slovenske porabe je v prihodnosti zato iskati v medsebojnem strukturalnem prilagajevanju proizvodnje in porabe jekla in v povezavi železarn na celotnem jugoslovanskem področju.

Pomembnost kovinske industrije

Kovinska in elektro predelovalna industrija sta najmočnejši proizvodni dejavnosti na Slovenskem. Celoten dohodek te poslovne aktivnosti je lani skupaj znašal 11.600 milijonov din ali 37 % vse industrijske proizvodnje. Tudi po številu zaposlenih sta na čelu industrijskih pa-

(nadalj. na 10. in 11. str.)

Pravilna ugotovitev — toda razmeroma pozno

Na zadnji seji sveta Zveze sindikatov Jugoslavije je predsednik slovenskih sindikatov Tone Kropušek ugotovil tisto, kar člani sindikata v kolektivih, že več let vedo, da so sindikati premalo aktivni, posebno vodstveni organi od občinskih navzgor. Če lahko govorimo o aktivnosti in vplivu sindikata na dogajanja, to lahko rečemo samo za organizacije v delovnih organizacijah, pa še to ne povsod. Vsekakor je prisotnost sindikata več ali manj čutili in zato lahko rečemo, da se v kolektivih začne in tudi konča direktni vpliv sindikatov. To pa prav gotovo ne moremo trditi za vse vodstvene organe.

Že pred več leti je bilo na občnem zboru sindikata v Železarni v razpravi povedano, da sindikat ne more in ne sme biti samo registrator dogajanja, ampak mora biti aktivni sooblikovalec gospodarske politike. To mu ne bi bilo težko, saj zastopa interese delovnih ljudi in bi imel zato pri njih tudi veliko podporo.

Ugotovitev, da sindikati niso odigrali svoje vloge je zelo lahka in enostavna, toda

menim, da je to premalo. Potrebno je tudi ugotoviti vzroke. To pa ne bo tako lahko, ker so verjetno vzroki globlji. Eden izmed teh je prav gotovo v vodstvenih kadrih, ki so izgubili zvezo s tistimi, kateri na svojih plečih prenašajo vsa gospodarska in sistemska bremena. Verjetno bo eden izmed vzrokov tudi v višini osebnega dohodka plačanih sindikalnih funkcionarjev, ki lažje prenašajo vse

(Nadalj. na 2. str.)

Delovna skupina — nova možnost samoupravljanja

Verjetno se vsak od delavcev, ki so bili pred enim letom zbrani v vzorec, spominja anketiranja delovnih skupin v izvedbi Raziskovalnega centra za samoupravljanje pri republiškem svetu Zveze sindikatov Ljubljana.

Uspehi, ki smo jih dosegli z našimi delovnimi skupinami na področju samoupravljanja, so namreč vzbudili poseben interes tako pri drugih delovnih organizacijah kot tudi pri strokovnjakih omenjenega centra, ki je želel podrobno raziskati samoupravni položaj posameznika in njegovo aktivnost pri upravljanju v delovni organizaciji. Ali drugače: zanimalo jih je, kako vpliva povezava tehnološke in samoupravne organizacije na posameznika kot samoupravljalca.

V ta namen so s posebno tehnično vzorčenja izbrali 57 delovnih skupin, v katerih so anketirali vse delavce, če so

štele skupine manj kot 20 članov; iz večjih skupin pa so slučajno izbrali samo do-

(Nadalj. na 3. strani)

Vpihavanje kisika v električno peč

Zelo ugodno in z odobravanjem so delovni ljudje sprejeli nedavno interpretacijo sklepov izvršnega biroja predsedstva ZKJ, ki jo je na političnem aktivu Dalmacije in Splita podal sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc. Odločno in odkrito je pokazal na napake, ki so prisotne v Zvezi komunistov in jasno povedal kaj nam je storiti, da te slabosti odstranimo. Skoraj ni slabosti ali deformacije na katere je opozoril Dolanc, da jih ne bi mnogi komunisti pa tudi ostali delovni ljudje čutili in o njih, žal le v ožjih krogih govorili. Če pa so nanje javno opozarjali, se največkrat zaradi prisotnosti oportunistov ni ustrezno reagiralo in ukrepalo ali pa so celo naleтели na odpor, češ kaj boš zaostreval odnose, ko nam delovnih aktivistov vsepovsod manjka. To se je in se dogaja tako znotraj Zveze komunistov, kakor v različnih samoupravnih organih in interesnih skupnostih. Bali smo se, da bomo iz aktivnih vrst izgubili še tiste redke posameznike pa čeprav v raznih organih sedijo samo

Očistiti zvezo komunistov oportunistov in uvesti dosledno kontrolo pri uresničevanju programa in nalog ZK

formalno, soglašajo in sklepajo, akcijsko pa ne delujejo v smislu sklepov in dogovorov. Bali smo se izgubiti posameznike, ki so očitno kazali znake oportunistov, obenem pa z različnimi analizami in anketami ugotavljali, da je še mnogo članov ZK brez kakršnih koli družbenopolitičnih zadolžitev, ki jih bo potrebno aktivno vključiti v delo ali pa jih izključiti iz organizacije. Tako smo največkrat zaradi lastnega oportunizma počasi vodeneli in izgubljali na ugledu ter si na ta način sami sebi izbijali iz rok najmočnejše orožje komunistov — revolucionarnost.

Ob tem uvodu je najbolje, da dobesedno citiramo tisti del govora Staneta Dolanca, ki govori o oportunizmu: »Mislim, da je res, da je v ZK kar precej oportunizma, tako v osnovnih organizacijah kot v forumih. Zakaj in od kod? Nedvomno je ena od bolezní, po mojem najhujša bolezen naše družbe določena individualizacija, določena nagnjenost k uresničevanju individualnih interesov, lastnih interesov, k materializaciji naših ljudi. Ta individualizacija, zadovoljevanje neposrednih osebnih materialnih in drugih interesov prinaša sama

po sebi vrsto deformacij in negativnih pojavov. Med njimi je tudi oportunizem. KDO JE OPORTUNIST? Predvsem tisti, ki se boji, da bi se kaka njegova poteza, kakor njegovo dejanje usodno končalo zanj, za njegov gmotni, politični in družbeni položaj, potem pa v strahu za svoj položaj privoli v vse, kar mu ponuja tisti o katerem sodi, da je trenutno na oblasti, ali mu lahko tako ali drugače škodi. Če je na oblasti delavski razred, in mi trdimo da je, in res je, če je ZK avantgarda tega delavskega razreda, potem je prvi pogoj za uveljavitev akcijske sposobnosti ZK odstranitev oportunizma iz njenih vrst. Oportunizem nosi v sebi tudi vrsto drugih elementov, od karierizma do nagnjenosti h korupciji, k zlorabi svojega položaja in zato mislim, da mora biti ena od naših pglavilnih nalog očistiti Zvezo komunistov oportunizma.«

V tem citatu je naše ogledalo, ogledalo sleherne organizacije in organa, slehernega komuniste v katerem bo lahko vsakdo samokritično poiskal pa marsikdo tudi našel marogico oportunizma, ki se kaže v njegovi zavesti ali podzvesti. Tisti, ki so res komunisti bodo to marogo ali marogico znali zavestno in samokritično izrjavati iz sebe, nekaj pa je med nami prav gotovo takih, ki že nekaj časa niso vredni legitimacije ZKJ in jim je le-ta služila za lažje uveljavljanje svojih individualnih koristi in za zadovoljevanje osebnih materialnih in drugih interesov, take pa bo potrebno brez odlašanja odstraniti iz organizacije. Posebno kategorijo oportunistov, ki so zaradi nezamere in lastne lagodnosti soglašali levo in desno, ki so zaradi tega stali izven akcijskega delovanja ZK, pa bo potrebno selekcionirati na konkretnih nalogah in v konkretni akciji ter ob stalni kontroli preverjati kako izvršujejo svojo partijsko odgovornost. Pri tem prav gotovo ne gre za »lov na čarovnice« temveč za nujen obračun z oportunizmom v organizacijah ZK, če hočemo in to moramo, da bo Zveza komunistov resnična avantgarda delavskega razreda in da bo kot taka tudi držala oblast v svojih rokah. To pa ne pomeni nič drugega, kakor to kar smo doslej le ugotavljali in deklarirali: stabilizacija gospodarstva, odstranjevanje socialnih razlik, dosledno uresničevanje ustavnih dopolnil, organizirano idejno politično delo v ZK, šolstvo oziroma vzgojo strogo graditi na marksistično-leninističnih osnovah, ponovno prevzeti kadrovske politike v vseh družbenih sferah — socialno zdravstveni dejavnosti, kulturi, znanosti, itd. itd. — dosledno izvajati politiko na načelih marksizma-leninizma. To pa je vse tisto kar naš delavski razred hoče in pričakuje in če bomo in to moramo uresničevati, bomo v tem boju imeli za seboj ves delavski razred. S tako doslednostjo nam ne bo težko premagovati in odstranjevati malomeščanskih in oportunističnih tendenc med nami, ki jih srečujemo na vsakem koraku.

Mnoge organizacije in vodstva bodo stala pred alternativo, ali naj v tem trenutku iz dnevnega reda umaknejo najbolj aktualna in akutna tekoča vprašanja, ali naj se lotijo teh vprašanj — vprašanj spetada z oportunizmom, odgovornostjo in tako dalje. Pri tem naj obvelja teza Lenina, da korak nazaj, hkrati pomeni dva koraka naprej.

Joža Varl

Valjavci v Djerdapu

Sodelavci iz valjarne Štekel — Javornik II, smo imeli tri-dnevni izlet v Djerdap in v romunsko mesto Turnu Severin, ki šteje 60.000 prebivalcev. Z Jesenic je 14. septembra zjutraj z bzuvlakom odpotovalo 17 članov. Ustavili smo se v Stari Pazovi, kjer so nas z avtobusom pričakali predstavniki tovarne Lifam, kamor pošiljamo našo pločevino, iz katere delajo butan jeklenke za plinske peči in mešalce za beton. Ljubezljivo so nam razkazali potek dela. Po ogledu so nas gostitelji peljali na večerjo, ki je potekala v prijateljskem vzdušju.

Pot smo nadaljevali v Turnu Severin, kjer smo pri večerji pogrešali predvsem našo, domačo hrano. Vsakemu od nas je po večerji pripadala steklenica piva in nič več. Zanimivo je, da tam po 20. uri ne dobiš več pijače. V mestu je en sam hotel, ki je zrastel obenem s hidrocentralo in je res mogočna zgradba. Sobe v hotelu so bile izredno čiste, bolj pa je šepala postrežba.

Naslednji dan smo se po zajtrku razkropili po mestu in si nakupili razne spominkke. Privoščili smo si tudi šampanjca, ki je sorazmerno poceni, saj stane steklenica v hotelu 50 Lejev oziroma 30 dinarjev. Na carini so bili zelo prijazni in smo hitro opravili formalnosti. Kosilo smo že imeli v Stari Pazovi, potem pa smo se odpeljali v Beograd, kjer smo imeli še večerjo. Po večerji smo se v spalnih vagonih vrnili nazaj na Jesenice.

Razpoloženje je bilo izredno lepo in dobro smo se imeli. Predsednik sindikalnega odbora Mavro Lenardič se je zelo potrudil, da smo po težkem in napornem delu doživeli mnogo lepega in se mu ob tej priliki v imenu vseh udeležencev zahvaljujem.

Na obisku v Romuniji smo se prepričali, kako so še daleč za nami v pogledu standarda. Domov smo se vrnili zadovoljni in z občutkom: da je povsod lepo, toda doma je najlepše.

Ciril Zmitek
v imenu vseh udeležencev

Železarski globus

ŠPANJA — Ob koncu leta 1971 je pričela obratovati v španskem mestu Verina najnovejša evropska železarna. Njena sedanja proizvodna zmogljivost je 2 milij. ton surovega jekla letno. Vendar obstaja možnost povečevanja proizvodnje na 3 milij. ton.

Pravilna ugotovitev — toda razmeroma pozno

(Nadalj. s 1. strani)

podražitve in njihov življenjski standard ni tako ogrožen.

Do mnogih bistvenih vprašanj sindikati niso zavzemali odločnih stališč v pogledu socialne zaštite delavskega razreda tako na primer v pogledu ekonomske stanarine, cen, odmrznitve osebnih dohodkov, obdavčenja osebnih dohodkov itd. Delovni ljudje so nemalokrat imeli občutek, da so sindikati s svojim stališči bolj naklonjeni zaščiti kategorij z višjimi osebnimi dohodki. Pri urejanju vseh perečih vprašanjih, tako v zvezi, republik in tudi v občinah, ni bilo čutiti uporne borbe sindikatov pri uveljavljanju svojih stališč, v kolikor so jih sindikati sploh imeli.

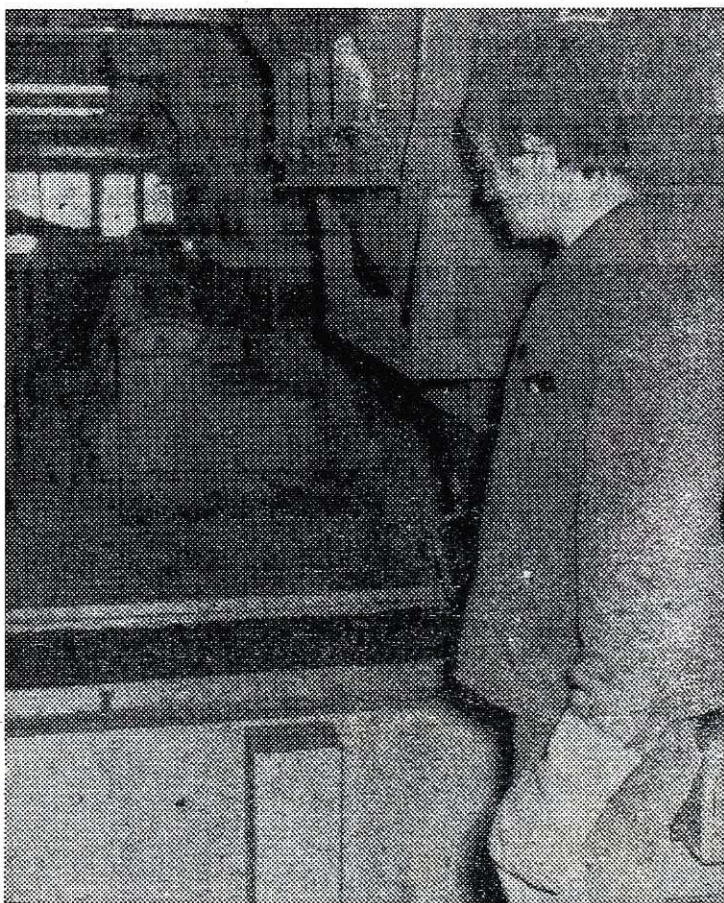
Pomemben vzrok za neučinkovitost sindikatov je brez dvoma tudi v veliki razdrobljenosti sindikatov, ki po vsej verjetnosti niso v določenih trenutkih znali najti

skupnega jezika oziroma akcije.

Če hočemo doseči večjo aktivnost in večji vpliv sindikatov, bo potrebno v sindikalne organe voliti več neposrednih proizvajalcev. Iz teh vrst bi morali voliti tudi profesionalne kadre, ki se bodo po pretekli mandatni dobi vračali nazaj v proizvodnjo. Mislim, da bodo ti kadri prinesli v sindikat več revolucionarnosti... Predvsem pa bo potrebno prenehati z večnimi funkcionarji, ki čakajo visoke pokojnine v sindikatih. Ravno tako bi morali prenehati s prakso, da se vodilni ljudi rotirajo iz funkcije v funkcijo, kar brezdvoma poraja birokrate in ne malokrat tudi absolutiste.

Sindikat mora biti vedno in povsod zaščitnik interesov svojih članov. Za uspešno delo sindikata bo treba več enotnosti, več revolucionarnosti in več posluha za zahteve svojih članov.

Stane Torkar

Kontrola doziranja aglorude v aglomeraciji

Delovna skupina — nova možnost...

(Nadaljevanje s 1. strani)

ločeno število delavcev. Tako je bilo anketiranih 929 zaposlenih v železarni, kar je predstavljalo 16,5% staleža na dan anketiranja (oktober 1971). Izjema so bile talilnice, kjer so zaradi specifičnih delovnih pogojev, pestrega narodnostnega sestava in velike fluktuacije delavcev zajeli v vzorec 32% vseh zaposlenih, ker so želeli omenjene pojave tu še posebej skrbno raziskati. Iz vključenih delovnih skupin so na anketi na vprašanja poleg delavcev odgovarjali še vsi vodje skupin, iz vključenih obratov pa tudi obratovodje.

Kakšni so rezultati

Vsi v železarni, ki že od prvih začetkov spremljamo rast delovne skupine, smo ugotavljali pozitivne posledice njihove uvedbe, vendar so te ugotovitve temeljile predvsem na izkušnjah, na primerjavah sedanjega stanja s prejšnjim, medtem ko empiričnih potrditev teh sprememb nismo imeli dovolj, da bi lahko z gotovostjo rekli: to je rezultat delovanja delovnih skupin.

Zdaj pa so tu že rezultati omenjene raziskave, ki v precejšnji meri potrjuje naše predpostavke oziroma ugotavljajo, da gre razvoj v pričakovani smeri. Aktivne delovne skupine, ki tudi sicer kažejo več pozitivnih značilnosti, najugodnejše ocenjujejo samoupravne odnose v podjetju, menijo, da se je njihov položaj v podjetju po uvedbi delovnih skupin izboljšal, dobro ocenjujejo svojega vodjo kot informatorja in imajo višje razvit občutek odgovornosti za uspeh delovne skupine.

Toda to je le nekaj bežnih ugotovitev, o katerih bodo v prihodnjih številkah spregovorili avtorji raziskave sami.

Danes pa si oglejmo še nekatere njihove predloge, ki izhajajo iz zaključkov analize.

Bodoče delo z delovnimi skupinami

Na razgovoru, ki so ga imeli prejšnji teden predstavniki tovarne z avtorji raziskave, smo temeljito soočili ugotovitve analize in naše prakse. Skupina strokovnjakov iz republiškega sindikata tako le predlaga nadaljnje delo z delovnimi skupinami:

— koncept delovne skupine ustreza, ker predstavlja najkonkretnjši nivo delovanja posameznika v železarni, vendar pod pogojem, da se dosledno uresničuje oblika, ki je zasnovana v normativnih aktih.

— Več pozornosti in dela bo treba posvetiti tistim delovnim skupinam, ki so slabše ocenile uresničevanje samoupravnih odnosov, vodjo kot informatorja, svoj položaj po uvedbi delovnih skupin in vodenje na sploh.

— Delovnim skupinam je treba razširiti krog pristojnosti s tem, da se jim da več samoupravnih pravic, hkrati pa jih je treba povezati s samoupravnimi organi na višjih nivojih, da ne bodo imele občutka odrezanosti, nepomembnosti in nemoči.

— Pristojnosti vodje so z uvedbo delovne skupine postale take, kot bi jih imel samoupravni organ. Poleg tehničnega znanja bi moral imeti tudi zaupanje ljudi, zato bi bilo dobro razmisliti o tem, da bi jih v prihodnosti volili. To pa seveda ne pomeni zamenjave vseh delovodij. Kjer so delavci zadovoljni s svojim nadrejenim kot delovodjem in kot vodjem delovne skupine, bi ostala situacija taka, kot je zdaj. Do sprememb bi torej pri-

mestih, kjer so se delovodje šlo samo na tistih delovnih izkazali kot neuspešni.

V skrajnem primeru bi bili obe funkciji razdeljeni na dva delavca. Neformalni vodja, ki morda nima ustrezne izobrazbe za delovodsko delovno mesto, naj bi postal vodja delovne skupine. Vendar pa se tudi v takih primerih pojavi vprašanje, če v vsaki delovni skupini res ni niti enega delavca, ki bi zadovoljeval obema kriterijema. Tudi ti predlogi in razmišljanja gredo torej v smeri zamenjave neuspešnih delovodij.

— Posebno pomembno je nadaljnje izobraževanje vodstvenega kadra in prevrnjanje osvojenega znanja. To predpostavko nam potrjujejo tudi rezultati analize, ki so jo izvedli naši sodelavci s Filozofsko fakulteto (Oddelek za psihologijo), s katerimi imamo stalne stike. V njej je bila namreč ugotovljena pomembna zveza med oceno delovne uspešnosti delovodij — ki so jo dali njihovi predpostavljeni — in doseženi na testu znanja, ki je predstavljal zadnjo fazo izobraževalne akcije za vodje delovnih skupin spomladi 1971. leta. Rezultati na tem testu niso pogojeni samo z golim znanjem, ampak se v njih zrcali tudi stopnja sodelovanja pri tej akciji ter interesi in staljšča delovodij. Zaključek, ki sledi iz zgoraj omenjene zveze je: z ustreznimi izobraževalnimi akcijami se po vsej verjetnosti da zagotoviti učinkovitejše delo delovodij in hkrati tudi vodij delovnih skupin.

— Zavedati se moramo, da je odnos vodje delovne skupine do delavcev pogojen z odnosom obratovodje do njega (in naprej po tehnično organizacijski hierarhiji), zato je potrebno uvajati soodločanje delavcev pri vseh pomembnejših problemih, kajti moč vodenja se z upoštevanjem mnenj podrejenih ne zmanjšuje.

— Količino informacij delovnim skupinam bo treba še povečati in njihovo vsebino posebej prilagajati načinom posredovanja materiala.

— Vodje lahko informacije najverneje prenesejo delovni skupini, zato bi kazalo razmisliti o posebnem kanalu informacij samo zanje (seveda poleg stalnega usposabljanja in izobraževanja vodij delovnih skupin z namenom, da znajo informacije sami tudi nabirati in selekcionirati).

Rezultati omenjene analize in izkušnje naše prakse nam torej potrjujejo predpostavko, da delovna skupina vedno bolj postaja resnična možnost samoupravljanja, vendar bomo morali v njeno uveljavljanje vložiti še veliko truda.

T. A.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba

	Telefon v pisarni	doma
SOBOTA, 30. septembra: dipl. inž. Franc GASAR, stroj. vzdrž.	952	81604
NEDELJA, 1. oktobra: dipl. inž. Vladimir GRICAR, plavž	344	81629
PONEDELJEK, 2. oktobra: dipl. inž. Alojz KALAN, martinarna	360	81726
TOREK, 3. oktobra: dipl. inž. Sašo KAVCIC, hladna valj.	524	81826
SREDA, 4. oktobra: dipl. inž. Miroslav NOČ, vodstvo vzdrž.	873	754
ČETRTEK, 5. oktobra: dipl. inž. Božidar BARTELJ, valj. 2400	638	81453
PETEK, 6. oktobra: dipl. inž. Miloš PIŠCANEC, martinarna	441	81402

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure zjutraj do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih. Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja.

OBVESTILO ČLANOM DIATI

Vse člane društva obveščamo, da organiziramo dvodnevno ekskurzijo v dneh 27. in 28. oktobra 1972.

Dne 27. oktobra je na sporedu ogled železarne Sisak, popoldne razgovor z novatorji te železarne.

Dne 28. oktobra bo ogled razstave INOVA 72 v Zagrebu, katero organizira Zveza izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav SR Hrvatske.

Prijave sprejema Stane Torkar, tehnične službe, telefon 705. Prijavite se do 10. oktobra 1972.

Potuje se z avtobusom. Vse podrobnosti bomo pravočasno objavili. Stroške ekskurzije nosi društvo.

Odbor DIATI

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

ŽELEZARSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER NA JESENICAH

R A Z P I S U J E

v skladu s sklepom odbora za kadre železarne Jesenice šolanje v večernem oddelku SOLE ZA METALURŠKE DELAVCE za naslednje poklice:

- talilec pri plavžu, SM peči in elektro peči,
- valjavec pločevine,
- valjavec profilov,
- valjavec žice,
- hladno valjavec,
- žičar,
- oblikovalec profilov,
- izvlačevalec jekla.

Pogoji za šolanje so:

- uspešno končanih najmanj šest razredov osnovne šole,
- zaposlitev v ustreznih obratih železarne Jesenice,
- zaželen je odslužen kadrovski rok v JLA.

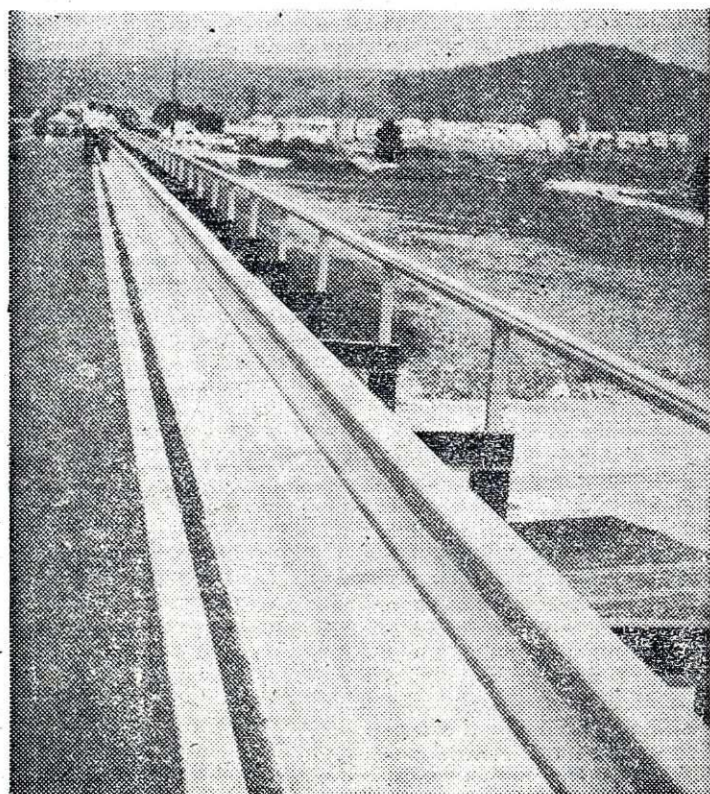
Šolanje za navedene poklice traja dve leti. Organizacija pouka in ugodnosti šolanja bodo določene po sporazumu s kadrovskim oddelkom železarne Jesenice. Po končanem šolanju dobijo absolventi uradno veljavno spričevalo za izučen poklic in s tem postanejo kvalificirani delavci. Praktično usposabljanje poteka v obratih železarne pri rednem delu, teoretično pa v šolskih učilnicah.

Kandidati, ki si želijo pridobiti ustrežno kvalifikacijo naj sporazumno z vodstvom obrata pošljejo prijave do 6. oktobra 1972 na naslov: Železarski izobraževalni center Jesenice. V prijavi navedite poleg rojstnih podatkov še obrat v katerem delate in poklic, ki se ga želite izučiti. Ko bomo zbrali prijave, bomo vpisane poklicali na skupni sestanek, kjer bodo dobili vsa pojasnila v zvezi s šolanjem.

Jubilanti 50 - letniki

V oktobru bodo praznovali 50 let svojega življenja naslednji naši sodelavci: Janez ROZMAN, tehnološka priprava dela — 2. oktobra, Janko ŽAGAR, OTK — 20. oktobra in Peter PREVC, hladna valjarna — 24. oktobra.

Vsem jubilentom naše iskrene čestitke!

Cestni odbojnik — proizvod naše profilarne

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Aktivni morajo zaživeti

Predsedstvo občinske konference ZMS Jesenice je na svoji redni seji, prvi po počitnicah in dopustih, v ponedeljek, 25. 9. 1972, razpravljalo o kadrovski politiki konference, programu dela, obiskih članov predsedstva v aktivih, družbenem dogovoru o družbenem izobraževanju odraslih in mladine ter o aktualnih nalogah ZMS v občini.

Na pobudo sekretariata predsedstva je le to v prvi točki razpravljalo o kadrovski politiki konference in sprejelo vrsto sklepov in zadolžilo nekatere člane predsedstva, da naredijo akcijski program realizacije sklepov konference, ki je v maju razpravljala o kadrovski politiki. Pomemben je sklep o stalni evidenci vodstvenih kadrov ZMS od konference, njenih izvršilnih organov in vodstev aktivov, njihovo spremljanje, ugotavljanje interesov za posamezna področja dela in podobno. Vse vodstvene kadre bodo na konferenci odslej spremljali že od osemletke dalje in skrbeli za njihovo stalno uvajanje in usposabljanje, kar zagotavlja že sprejeti načrt triletnega izobraževanja mladih. Poleg tega bo predsedstvo zahtevalo od nekaterih aktivov, da takoj zamenjajo tiste člane predsedstva, ki se niti ne udeležujejo sej, iz opravičenih ali neopravičenih vzrokov, niti ne skrbijo za realizacijo sklepov sej v aktivih. Skratka, po njihovi krivdi je marsikje prišlo do kratkega stika na relaciji med vodstvom konference in aktivih.

Predsedstvo je nato razpravljalo o predlogu programa dela konference in njenih organov do aprila 1973. Na predlog, ki ga je izdelal sekretariat, ni imelo bistvenih pripomb, razen nekaj dopolnitev. Pri tem je bil sprejet sklep, naj predsedstvo ne organizira posebnega seminarja za vodstva iz delovnih organizacij, temveč naj se le ta udeležijo seminarja, ki ga bo v oktobru organizirala tovarniška konferenca Zveze mladine. Sekretariat je dobil nalogo, da do naslednje seje naredi predlog reorganizacije Zveze mladine v občini, s poudarkom na krajevne skupnosti kot osnovne celice zbiranja in uresničevanja interesov mladih. Pri tem mora posvetiti posebno pozornost večjim krajevnim skupnostim in organiziranju mladih na mestnem področju, ki je še nerešeno v večini večjih mest, oziroma središč.

Predsedstvo je zadolžilo nekatere svoje člane za obiske v osnovnih in srednjih šolah, ti obiski bodo organizirani še ta in v začetku naslednjega meseca. Člani predsedstva se bodo v šolah pogovarjali z vodstvi aktivov ZMS in kluba OZN, mentorji in ravnatelji o aktualnih nalogah, programu dela, učinkovitosti, interesnemu delovanju ter idejnemu delu in izobraževanju v okviru mladinskih ur, klubov OZN, marksističnih krožkov, za organizirano vključevanje mladih v mladinske specializirane organizacije, Zvezo komunistov itd.

V naslednjih mesecih bodo člani predsedstva obiskali še krajevne skupnosti in delovne organizacije ter poživili delo aktivov tam, kjer že delujejo ali le formalno obstajajo ter ustanovili aktivne tam, kjer do sedaj niso delovali.

Predsedstvo je sprejelo sklep, da pristopi k podpisu družbenega dogovora o družbenem izobraževanju odraslih in mladine, predvsem z namenom, da izboljša kvaliteto izobraževanja in skrbi za načrtno usposabljanje kadrov.

16. oktobra bodo našo konferenco predvidoma obiskali člani predsedstva republiške konference ZMS in se pogovorili z mladimi o uresničevanju sprejetih dogovorov ter o problemih in nalogah. Obiskali bodo aktiv v eni od srednjih šol, v delovni organizaciji, imeli razgovor s političnim aktivom občine in mladinskim političnim aktivom.

Ko je predsedstvo razpravljalo o pripravah na III. konferenco ZKJ, je bilo mnenja, da morajo pri pripravah odigrati vlogo predvsem mladi člani Zveze komunistov, ki delujejo v ZMS. Predsedstvo občinske in tovarniške konference bo o težah za to sejo razpravljalo skupaj z aktivom mladih komunistov.

Predsedstvo je sprejelo dogovor, da v času, ko je naša občinska organizacija nosilec regijskega povezovanja, skliče dva širša posveta mladih Gorenjske in sicer v novembru posvet o delovanju in organiziranosti Zveze mladine v krajevni skupnosti, v januarju pa posvet o uresničevanju delavskih amandmajev in organiziranju ZMS v temeljnih organizacijah združenega dela in vsebini delovanja mladih v njih.

Sklepi te razširjene seje predsedstva prav gotovo pomenijo, da bodo mladi v tem živahnem družbenem trenutku sposobni odigrati svojo pomembno vlogo.

milan

Redna seja TK ZMS Železarne

V torek, 26. t. m. je predsednik TK ZM Železarne Ljubo Jasnič sklical 12. redno sejo predsedstva. Dnevni red je obsegal dve točki — kadrovsko problematiko v predsedstvu ZM in finančno udeležbo za stanovanja — predlog

referata za družbeni standard pri kadrovskem sektorju Železarne.

Kljub dobri udeležbi na seji, se člani predsedstva niso mogli sporazumeti za enotno kadrovsko politiko v najvišjem organu ZM Železarne. Vrzel v kadrih, ki je nastala v zadnjih treh mesecih — v obdobju počitnic bo, vsaj kot izgleda, še nekaj časa pereč problem. Ze na predzadnji seji TK ZM je predsednik kritično ocenil odnos kadra s srednjo, višjo in visoko šolo do svoje organizacije. Danes, ko se kaže potreba, da se mladina aktivno vključi v priprave na 3. kongres ZKJ in IX. kongres ZMJ in ZMS ter si v pripravah pribori mesto v družbi, ki ji pripada, ugotavljamo veliko nezainteresiranost mladih za delo na političnem oziroma družbenem področju. Konferenci ZM manjka predvsem kader, ki bi znal konkretne dogovore spreminjati v dejanja.

Vsekakor bo treba na tem področju delati bolj intenzivno kot vsa leta doslej. Močna in sposobna kadrovska komisija, katera bo formirana v kratkem, bo vsekakor naletela na trd oreh, katerega pa upamo, bo lahko v določenem času rešila.

V drugi točki je predsednik TK obrazložil predlog finančne udeležbe za stanovanja, katera bodo dobili delavci zaposleni v Železarni. Predsedstvo je z velikim zanimanjem spremljalo obrazložitev in potem v razpravi soglašalo s takim načinom udeležbe. Edino pripombo so člani predsedstva imeli glede finančne udeležbe za garsoniere, kar je razumljivo, saj je med mladimi največ takih, ki čakajo na svojo sobico. Pripomba je bila v tem, da je štartna osnova pri 800 din zaslužka prevelika, če vzamemo, da stane najemnina in hrana samskega delavca okoli 700 do 750 din.

V nadaljevanju seje je predsednik informiral navzoče o izvrševanju sklepov prejšnje seje ter govoril o pripravah na problemsko konferenco ZM Železarne v mesecu novembru. Predsedstvo pa je iz določenih razlogov zavrnilo prošnjo Šahovskega društva Jesenice za finančno pomoč pri organiziranju Gregorčičevega tedna v šahu. Potrdilo pa je izvedbo prireditve kulturne komisije v mesecu oktobru, ko bo v organizaciji TK ZMS nastopil ansambel Mihe Dolžana.

Organiziranost mladih v ZOZD

Ustavna dopolnila zahtevajo in odpirajo široke možnosti slehernemu proizvajalcu, da ima oziroma mora imeti neposreden vpliv pri samoupravnem dogovarjanju in odločanju o rezultatih svojega sedanjega in mnulega dela kot tudi pri formiranju in izgradnji ter uveljavitvi TOZD. Z nadaljnjim uveljavljanjem ustavnih dopolnil, zlasti še XXI., XXII. in XXIII. amandmana se poudarja in veča vloga delavca v temeljnih organizacijah združenega dela.

Takšen novo nastali položaj terja od organizacije ZMS, da se organizacijsko ustrezno prilagodi. Vsakemu mlademu človeku moramo organizacijo ZMS približati, z vsemi aktivnostmi in oblikami dejavnosti ter vsakega mladega vključiti v delo ZMS in mu s tem omogočiti zadovoljevanje njegovih neposrednih interesov. Za doseg teh ciljev pa mora postati aktiv ZM v TOZD temeljna celica organiziranja in delovanja vseh mladih zaposlenih ljudi. Delovati mora na principih samoupravnega dogovarjanja, interesnih dejavnosti in principu idejnih jeder in skupin. Interesi mladih ljudi se morajo samoupravno izražati, se med seboj soočati, konfrontirati in povezovati, se dogovoriti o ciljih in metodah akcije in tako ustvarjati organizacijo ZM. Takšna oblika dela tvori temeljno celico organiziranja ZM v TOZD oz. delovni organizaciji, ki jo predstavlja konferenca aktivov ZM v TOZD.

Da bi aktiv ZMS v TOZD ali organizacija ZMS v delovni oziroma ZOZD, lahko dosledno realiziral svoje naloge in programe dela, je dolžna organizacija ZMS razvijati take oblike delovanja, ki bodo slehernemu zaposlenemu mladincu omogočale pogoje za kritično in ustvarjalno vključevanje v družbeno ekonomske procese v TOZD ali ZOZD oz. delovni organizaciji in preko tega tudi v procese širše družbene skupnosti. Pri tem se moramo posluževati vseh dosedanjih izkušenj in ustreznih stalnih oziroma nestalnih oblik delovanja.

Mladi v TOZD obravnavajo tako vprašanja, ki so specifična za posamezno TOZD kot tudi vprašanja, ki se nanašajo na ZOZD in širše družbene skupnosti tako na področju družbenoekonomske kot tudi politične problematike. Ta vprašanja se obravnavajo v cilju, da zainteresirano spodbujajo in aktivirajo mlade ljudi za dogajanja znotraj in zunaj delovnega kolektiva s čimer pomagajo k popolni uveljavitvi njihovih osebnosti tako glede znanja in sposobnosti kot tudi da jih zaščitijo pred vsemi samovoljnimi birokratskimi in tehnokratskimi tendencami posameznikov ali skupin, ki bi tako uveljavitev preprečevale.

(Se nadaljuje)

ZMS v pripravah na IX. kongres

Leto, ki je pred nami, bo v bistvu leto priprav na IX. kongres ZMJ in še posebej na kongres ZMS. Zato bomo našo aktivnost moralj usmeriti v različne predkongresne aktivnosti. To seveda ne pomeni, da bomo to aktivnost reševali z množico razprav in pisanjem resolucij. Predvsem bomo morali našo aktivnost uravnati tako, da se bomo konkretno lotevali tistih vprašanj in problemov mladih, ki so za nas in družbo najbolj pereči. Tako delo nam bo tudi najtrdnjše izhodišče za oblikovanje najnaprednejših stališč, ki jih bomo vgrajevali tudi v kongresne dokumente.

Aktivnost v organizacijah ZMS mora biti posebej še v obdobju priprav na kongres ZMJ in ZMS, živa, aktualna in usmerjena k doseganju konkretnih rezultatov. Za nami je obdobje izredno intenzivnega dela na pripravi delovnih dogovorov mladih ljudi za konkretno politično akcijo. Ne smemo zanemariti še celo vrsto stališč in delovnih obvez ter akcijskih načrtov s konference in skupnih dogovorov z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Dosledno uresničevanje nalog in dogovorov bo dvigalo interes mladih za ZM in tudi za kongresne dokumente, ki bodo v razpravi. Še tako lepe in blesteče resolucije in razprave o njih, ne bodo razgibale mladih ljudi niti v pripravah na III. konferenco ZKJ, niti na IX. kongres ZMJ in ZMS. Edino z delom, z akcijo bo mogoče potrjevati ali dopolnjevati kongresne dokumente.

Ker ob sestavljanju osnutka programa ZMS nismo razpolagali niti z osnutkom programa ZMJ, niti s skico priprav na IX. kongres ZMJ — oba dokumenta sta bili sprejeta kasneje, kar ponovno opozarja na problem neusklajenosti delovanja organizacije ZMJ — bo potrebno v interesu kvalitetnih priprav na IX. kongres ZMJ in predvsem ZMS ter na 3. konferenco ZKJ Jugoslavije delno korigirati osnutek programa republiške konference za programsko konferenco ZMS, ki bo predvidoma v oktobru. Taka odločitev bo morala imeti nujno za posledico delno korekturo programske aktivnosti v vseh organizacijah ZMS, posebej še republiške konference, občinskih organizacij in aktivov ZM.

Delo organizacij ZMS mora skozi konkretne aktivnosti v obdobju do novembra 1972 sloneti na delovnih programih, ki bodo opredeljevali našo aktivno udeležbo v pripravah na 3. konferenco ZKJ. Takoj po konferenci ZKJ bo potrebno nadaljevati z nadaljnjo fazo priprav na kongres ZMS in ZMJ s tezo na pripravi aktivnosti, ki bo neposredno opredeljevala obliko kongresnih dokumentov.

Samoupravni organi v preteklem tednu

38. seja odbora za plan in finance

Predsednik odbora za plan in finance dipl. inž. Janez Komel je sklical 38. sejo odbora v torek, 26. septembra 1972, obravnavali pa so tale vprašanja:

Sprejeli so operativni program za oktober tako kot ga je predložila tehnološka priprava dela in ki predvideva 136.035 ton skupne proizvodnje ter 30.520 ton blagovne proizvodnje. Vse obrazložitve odstopanj večjih od 5% so bile sprejemljive, zato so operativni program tudi potrdili.

Obravnavali so poročilo finančnega direktorja o finančnem rezultatu v juliju in avgustu in ugotovili ugodne rezultate, na katere je močno vplivalo povišanje cen naših proizvodov in pa nizke porabe potrošnega materiala, zaradi česar niso bili stroški bistveno zvišani kljub nizki količinski proizvodnji.

Sprejeli so poročilo direktorja za proizvodnjo o rezultatih proizvodnje v avgustu in ugotovili, da je znašala skupna proizvodnja 92,2%, blagovna 97,6% in odprava 96,3% planiranih količin. Skupaj je bilo odpravljenih 28.348 ton izdelkov in je zato iztrženo 117.323.754 dinarjev. Menili so, da so vzroki navedeni v poročilu, zakaj ni proizvodnja boljše izvedena, objektivni in opravičljivi. Hkrati s tem poročilom so obravnavali tudi priporočilo odbora za dohodek in nagrajevanje glede večje objektivnosti pri ocenjevanju vzrokov za neizpolnjene naloge in se strinjali z ugotovitvami tega odbora, vendar se zavedajo tudi težav, kajti zaradi velikega števila objektivnih težav,

ki spremljajo našo proizvodnjo, se lahko skrjuje tudi marsikatera subjektivna slabost. V bodoče, zlasti zaradi novega načina nagrajevanja bo odbor za plan in finance skušal pomagati odboru za dohodek in nagrajevanje pri presoji položaja posameznih obratov v posameznih mesecih.

Obravnavali so poročilo direktorja za proizvodnjo o uspehih proizvodnje v I. in v II. dekadi tega meseca in ugotovili, da uspehi niso naj-

boljši predvsem zaradi 8-dnevnega zastoja v valjarni žice, kjer je bila pokvarjena peč za ogrevanje in je zato žičarni primanjkovalo vložka, okvare so bile tudi na elektro peči, zaradi zakasnitve obratovanja Bronks škarij je primanjkovalo vložka v hladni valjarni. Vložka je primanjkovalo tudi v jeklovleku zlasti na Schumagu. Kljub velikemu izpadu blagovne proizvodnje v valjarni žice (približno 2500 ton) se pričakuje, da bo odpravljenih 27.000 ton izdelkov, ker bodo manjko nadoknadili Bluming, štekel in valjarna 2400.

13. seja odbora za kadre

Na 13. seji odbora za kadre, katero je predsednik odbora dipl. inž. Boris Bregant sklical v četrtek, 21. septembra 1972 so obravnavali predlog za dodelitev študijskih ugodnosti pri izrednem študiju in reševali so tekoče zadeve.

Za izreden študij so odobrili študijske ugodnosti na naslednjih šolah: na komercialni šoli 4 kandidatom, na dopisni ekonomski šoli 1 kandidatu, na delovodski šoli 3 kandidatom, na delovodski gradbeni šoli 1 kandidatu, na tehnični srednji šoli elektro smeri 1 kandidatu, na administrativni šoli 3 kandidatom, na večernem oddelku tehnične srednje šole strojna smer 4 kandidatom, za metalurški oddelek pa so predlog odložili do naslednje seje, na višji ekonomsko komercialni šoli 1 kandidatu, na višji šoli za zdravstvene delavce 1 kandidatu, na višji tehnični šoli 1 kandidatu, na metalurški fa-

kulteti II. stopnja 3 kandidatom, na višji ekonomsko komercialni šoli II. stopnja 1 kandidatu, za enega kandidata pa so vlogo odložili do naslednje seje, na metalurškem oddelku tehnične srednje šole 5 kandidatom in odobrili prepis z ekonomske fakultete na višjo ekonomsko komercialno šolo 1 kandidatu. Nato so odobrili še dve štipendiji, eno na strojni in eno na metalurški fakulteti, enemu štipendistu pa so podaljšali štipendijo še za nekaj mesecev.

Pred zaključkom seje so rešili še nekaj osebnih vlog sodelavcev, o čemer bodo prizadeti pisмено obveščeni.

Rubrika za vas

STUDIJSKE UGODNOSTI

Naš sodelavec iz strugarne valjev na Javorniku se je prvi junajčil in nam poslal dvojce vprašanj za katera smo prosili za odgovore ustrezne službe oziroma za to odgovorne strokovne delavce.

VPRAŠANJE: Letos sem začel obiskovati večerno delovodsko šolo v Radovljici. V Železarni sem neprekinjeno zaposlen od leta 1962 v istem obratu. Zanima me, ali sem upravičen oziroma ali imam možnost dobiti štipendijo in šolski dopust.

ODGOVOR: Do teh študijskih ugodnosti je upravičen vsakdo, ki ima deset let delovne dobe v Železarni in priporočilo obratovodstva.

VPRAŠANJE: V obratu delamo samo na dve izmeni — dopoldan in popoldan. Ker imam v popoldanskih urah na šoli predavanja, so mi v obratu omogočili, da delam en teden dopoldan, drug teden ponoči. Rad bi vedel ali imam pravico do nočnega dodatka.

ODGOVOR: Vsi delavci, ki delajo na nočni dnini, to je od 22. ure zvečer do 6. ure zjutraj, so po zakonu in internih samoupravnih aktih Železarne upravičeni do nočnega dodatka, ne glede zakaj delajo ponoči.

PISMO NAŠE UPOKOJENKE

Večkrat sem se že hotela oglasiti v Železarju in pozdraviti vse delavce, predvsem pa delavce iz mehanične oziroma sedanje strojne delavnice. Vesela sem Železarja, ker tako izvem za vse kar se dogaja v Železarni, za vaš napredek, težave in vašo borbo. Rojena sem na Jesenicah v delavski družini in ostala bom proletarka do konca. Sedaj živim v Premanturi kot upokojenka Železarne, kjer je zelo mило podnebje. Želim tudi ostalim jeseniškim upokojencem, da bi uživali svojo starost izven Jesenic na svežem zraku.

Ko posamezni obrati organizirajo izlete naj pridejo tudi v Premanturo, kjer je lepo tudi pomladi in jeseni.

Vse lepo pozdravljam in želim veliko delovnih uspehov.
Angela DOMIJAN
upokojenka Železarne

OBVESTILO SODELAVCEM NA ODSLUZENJU VOJAŠKEGA ROKA

Vsi sodelavci, ki so na odsluženju vojaškega roka so upravičeni, da brezplačno prejemajo Železarja le če nam sporočijo svoj naslov.

Obenem prosimo vse sodelavce, ki so prejeli Železarja, da nam ob vrnitvi iz JLA to sporočijo, da Železarja ne bomo več pošiljali.

Uredništvo

PISITE NAM IN NAM POSLJITE VPRAŠANJA, MI PA VAM BOMO POSKUSALI PREK USTREZNE IN ODGOVORNE SLUŽBE KAR V NAJKRAJSEM ČASU ODGOVORITI V RUBRIKI ZA VAS. NIČ NE BOMO HUDI TUDI NA VASE KRITICNE IN DOBRONAMERNE RIPOMBE GLEDE VSEBINE NAŠEGA GLASILA, VESELI PA BOMO TUDI VASIŠ POBUD IN PREDLOGOV TER NASPLOH MNENJA O ŽELEZARJU. Z VASIM SODELOVANJEM BO ŽELEZAR LAHKO ŠE BOLJŠI IN SE BOLJ VAS.

Uredništvo

S sej sindikalnih odborov

Šamotarna

V petek, 1. septembra, je imel sindikalni odbor šamotarne redno sejo. Razen članov sindikalnega odbora se je seje udeležil tudi obratovodja tov. Potokar.

Najprej so poslušali kratko informacijo o solidarnosti akciji za pomoč Pomurju. Bili so enotnega mnenja, da je akcija humana in je prav, da bi jo podprli vsi člani kolektiva z 2% prispevkom od osebnih dohodkov.

Obratovodja tov. Potokar je posredoval nekaj podatkov o izpolnjevanju proizvodnega načrta. Proizvodnja Pauker stiskalnice je manjša za okrog 200 ton mesečno. Težave imajo tudi zaradi prepogostih zastojev in v zadnjem mesecu še s pomanjkanjem namletka za Pauker stiskalnice, ker so v oddelku mlini obratovali samo na dve izmeni zaradi pomanjkanja delavcev. Obratovodja je tu-

di povedal, da s 1. septembrom v Železarni uvajamo ko, da bodo urne postavke povečane za 38%, norme v njihovem obratu pa za 8%. Kot je povedal obratovodja je pripravljen tudi osnutek obnove obrata, vendar dela le prepočasi napredujejo. Tu di projekt za novo skladišče je pripravljen in upajo, da bodo prihodnjo pomlad začeli z delom. Zato bodo tudi v zimskih mesecih imeli težave s surovinami, ki so izpostavljene vremenskim nepriklam.

Tov. Knez vprašuje, zakaj so v pečnem oddelku odnosno vkladalcem in izkladalcem popravili normo za 9%, kljub temu, da je delo zelo naporno in le s težavo presegajo normo spričo vročine in samih delovnih pogojev. Predlagali je tudi, naj bi pri vkladanju in izkladanju upoštevali drugačno razporeditev opeke po grupah, katere že sedaj uporabljajo za obra-

čun norm. Na seji je bilo hodnjih dneh organizirali izlet v Rogaško Slatino ter v Kumrovec, kjer naj bi si ogledali rojstno hišo tov. Tita. Sindikalni odbor je odobril denarno pomoč sodelavcu Bratkoviču, ki je boloval štiri mesece ni doslej še ni prejel denarne pomoči.

Martinarna

Pred kratkim je imel sindikalni odbor martinarne 11. redno sejo. Blagajnik sindikalnega odbora je poročal o finančnem stanju za prvo polletje, nato pa je sledilo še poročilo športne komisije. Udeležili so se tekmovanj v sankanju, veleslalomu, kegljanju na ledu in kegljanju na asfaltu. Predsednik komisije za prošnje in pritožbe je povedal, da komisija prošnje redno rešuje. Izvolili so še komisijo, ki naj bi uredila vse potrebno gle-

nov sistem nagrajevanja, take priznanj upokojenim sodelavcem. Predsednik komisije bo inž. Miro Skube.

Sindikalni odbor predlaga sestanek vseh političnih aktivov v martinarni, na katerih naj bi pripravili predloge za člane novega sindikalnega odbora. Ob koncu seje so za novega predsednika športne komisije imenovali Dominika Sokliča namesto Matevža Klemenca, ki odhaja v pokoj. Odobrili so še nekaj podpor sodelavcem, ki bolujejo.

Skupna seja

V četrtek, 21. septembra 1972 je bila v sejni sobi Delavskega doma na Jesenicah skupna seja članov predsedstva TO OO sindikata Železarne in predsednikov koordinacijskih odborov sindikata v delovnih enotah.

Predsednik tovarniškega odbora OO sindikata Železarne tov. Kobentar je predlagal razpravo o lestvici finančne udeležbe za odkup stanovanj. Predlagano, da naj bi v pri-

lestvico z obrazložitvijo so še pred sejo skupaj z vabilom dostavili vsem članom predsedstva TO OO sindikata in predsednikom koordinacijskih odborov. (Lestvico finančne udeležbe smo objavili v predzadnji številki Železarja). V obrazložitvi je rečeno, da je o lestvici na seji 1. septembra razpravljala tudi odbor za življenjske pogoje in rekreacijo in menil naj bi svoja stališča predložile tudi družbeno politične organizacije v Železarni.

Na osnovi razprave na skupni seji so družbeno politične organizacije obvestile oddelek za družbeni standard, da se s predlagano lestvico strinjajo, ki je sprejemljiva in omogoča sistemsko urejanje udeležbe prosilcev stanovanj.

Strinjajo se tudi s predlagano višino in začetno osnovo, toda smatrajo, da naj bi pri razdeljevanju starega stanovanjskega fonda lestvico zmanjšali in sicer za vsakih 5 let 10%.

Sestanki delovnih skupin

6. 9. — UPRAVNE SLUŽBE — GOSPODARSKO RACUNSKI SEKTOR — KNJIGOVODSTVO —

Prisotnih je bilo 43 članov kolektiva. Najprej so obravnavali solidarnostno akcijo za pomoč Pomurju in se strinjali z 2% prispevkom od neto osebnih dohodkov. Sledila je kratka informacija o novem načinu nagrajevanja in reorganizaciji knjigovodstva. Predlagali so, naj bi bila v prihodnje peta skupina najnižja kategorija na knjigovodstvu, medtem ko naj bi ostale kategorije izravnali z ostalimi sektorji. Novo delovno silo za knjigovodstvo naj bi sprejemali z ustrezno šolsko izobrazbo in prakso, da bi izboljšali strukturo kadra v knjigovodstvu.

Kolektiv se ni strinjal z ugotovitvijo, da sprejemajo nove člane tudi brez razpisov, oziroma so razpisi naknadni.

8. 9. — MARTINARNA — BEZNIK — STARO ŽELEZO —

Pojasnjeno so bili proizvodni problemi zadnjih dveh mesecev. Imajo okrog 6000 ton manjka v proizvodnji, na kar je predvsem vplivala vročina v poletnih mesecih. Tudi odsotnost kadra je bila precejšnja. Informirani so bili o novem sistemu nagrajevanja, ki ga uvajamo in bodo osebni dohodki odvisni od izpolnjevanja proizvodnega načrta in proizvodnih stroškov. Korektur osebnih dohodkov ne bo, zato si bo treba prizadevati, da bo plan izpolnjen in da bo vložek dobro pripravljen, ter pravočasno izpraznjeni vagoni. Delovni čas je treba koristiti do ure, samovoljno zapuščanje delovnih mest pa ni dovoljeno. Delavci, zaposleni pod pristaniškimi žerjavi zahtevajo občasno bivališče ter urejene higienske in druge razmere.

12. 9. — STRUGARNA VALJEV — SVETINA —

STRUGARNA BELA — Vodja delovne skupine je seznanil predstavnika oddelka za nagrajevanje in šefa delovne enote vzdrževanje inž. Noča z vprašanji, na katere želi delovna skupina odgovor. Radi bi vedeli, kako so ob formirani masi OD v avgustu prišli do 30 % po enoti proizvoda? Kako se odraža vpliv nadur na odstotek po enoti izdelka? Zaradi teh vprašanj so nekateri člani zahtevali sklic sestanka delovne skupine. Odgovor je posredoval tov. Malej in podrobno opisal način formiranja in delitve OD v strugarni valjev. Poudaril je, da je obračun pravilno izvršen, kar zagotavlja oddelek za nagrajevanje. Glede vpliva nadur na zmanjšanje odstotka gibljivega dela delavcem, ki nadur nimajo, tovariš Malej meni, da nadure, ki so jih morali opraviti zaradi kritičnega pomanjkanja valjev v valjarni štekel, nimajo velikega vpliva na zmanjšanje zaslužka tistim delavcem, ki nadur nimajo. V razpravi o osebnih dohodkih so sodelovali še inž. Noč, tov. Gmajnar in člana delovne skupine Palovšnik ter Kelbl. Drugih vprašanj ni bilo.

12. 9. — MARTINARNA — VISTER — JANŠA — JEREB — II. IZMENA —

Ob koncu avgusta so bili v zaostanku za okrog 6000 ton proizvodnje. Najbolj so zaostali v juliju in avgustu. Vzroke je treba iskati v pomanjkanju delovne sile, v veliki odsotnosti zaradi dopustov in zaradi vročih poletnih mesecev. Da bi zaostanek zmanjšali, bo treba dobro delati, za kar imajo tudi pogoje. Razpravljali so tudi o delovni disciplini in omenjali uhanje delavcev z delovnih mest. Delovna skupina meni, da, če smo za osem ur plačani, moramo biti osem ur tudi na delovnih mestih. Vsako kršitev je treba obravnavati kot grobo kršitev delovne dolžnosti. Varnosti na delovnih mestih bo treba posveti več pozornosti. Na sestanku delovnih skupin II. izmene je bil sprejet sklep, da naj bi še v tem mesecu organizirali izlet.

12. 9. — ELEKTRODNI OBRAT — OZEBEK — TERSEGLAV — OPLASČEVALNICA IN ZAVIJALNICA —

Najprej so dobili odgovor na vprašanje prejšnjega sestanka in sicer glede spremembe kategorizacije za rezalke in žerjavovodje, tako da ostane veljaven prvotni sklep komisije za nagrajevanje.

Mesečni proizvodni načrt je bil v avgustu dosežen z 91,1%. Težave so imeli zaradi pomanjkanja delavcev (dopusti) in zaradi pomanjkanja surovin iz uvoza. Nekaj pripomb so imeli glede novega sistema nagrajevanja. Obstojta bojazen zaradi osebnih dohodkov v kolikor bo tudi v pri-

hodnje primanjkovalo surovin in v zimskih mesecih vodnega stekla. Ustrezne službe naj napravijo vse, kar je v njihovi moči, da bi rešili te probleme. Vsem je znano, da v kolikor se bodo težave še pojavljale, ne bo mogoče izpolnjevati planskih nalog. Po drugi strani morajo člani kolektiva vestno izpolnjevati naloge in izkoristiti delovni čas, kolikor je največ možno.

11. 9. — VALJARNA BELA — KNIFIC — BLUMING — ŠTEKEL —

Seznanjeni so bili z doseženimi rezultati v avgustu, ki so v primerjavi z julijem boljši. Tudi valjavskih zastojev ni bilo veliko. Tudi izplen je boljši, čeprav valjavci že dva meseca niso dobili premije. Ob večjem zanimanju se stanje še lahko izboljša. Dalj časa so se zadržali pri nagrajevanju, ob koncu sestanka pa spregovorili tudi o varnosti pri delu. Zavzemali so se za večji red in čistočo. Prav tako bo treba skrbeti v večji meri za naprave, predvsem žerjave in komore. Informirani so bili še o krvodajalski akciji, ki naj bi se je udeležilo čimveč zaposlenih. Omenjali so tudi izlet v Koper, kjer naj bi si ogledali tovarno TOMOS.

14. 9. — JAVORNIK I — BENEDIČIČ — ADJUSTA —

Delovna skupina je obravnavala odgovor direktorja kadrovskega sektorja v zadevi sodelavca Jožeta Kovšca. Delovna skupina v zvezi s tem ugotavlja naslednje: »Prepričani smo, da je bil odgovor zdravstvene službe pravilno tolmačen. Če bi tov. Kovšca pri zdravnikih imel zaupanje in če bi bila ugotovljena prava diagnoza, ga ne bi v takšnem zdravstvenem stanju pošiljali na delo.« Tov. Knafelj meni, da se mu zdi pravilno, da je bil zapisnik od 28. 8. in 31. 8. posredovan tudi sindikalni organizaciji ter komisiji za zadeve borcev NOV. Vprašuje zakaj socialno zdravstvena služba ni ukrepala že k zapisniku z dne 28. 7. 1972, tako kot sedaj. Z navodilom direktorja kadrovskega sektorja, da se nadaljne zdravljenje ureja preko socialno zdravstvene službe, je delovna skupina zadovoljna in želi, da bi bila ta pot za sodelavca Kovšca uspešna. Sodelavec Kovšca je pojasnil njegov obisk pri tov. Žveglju. Je zadovoljen in upa, da mu bo dana možnost zdravljenja. Delovna skupina vprašuje, zakaj ga že prej niso pregledali tako kot sedaj. Iz izjave tov. Smoleja in socialno zdravstvene službe je razvidno, da ne zmore dela, ki se od njega zahteva. Tov. Kovšcu so priporočali, naj ne pristane na upokožitev po hitrem postopku, ker bi po mnenju delovne skupine problem rešili le s strani zdravnikov, njegov življenjski problem pa bi ostal nerešen. Ob koncu sestanka je tov. Bauman povedal stališče

sindikalnega odbora Javornika I, ki se zavzema, da naj bi sodelavca Kovšca poslali na pregled v vojaško bolnico, za kar pa potrebuje napotnico pristojnega zdravnika in posredovanje organizacije ZB.

15. 9. — VALJARNA BELA — VILMAN — VALJARNA ŽICE —

Razpravljali so o proizvodnji za mesec avgust ter se pogovorili o kvaliteti žice ter o izplenu. Dogovorili so se, da bodo še več pozornosti posvetili kontroli žice in valjavskim napakam na žici. Postavljeno je bilo vprašanje, zakaj je ogrevalna peč letos že sedmič v remontu, medtem, ko je bila po zadnjem remontu osem mesecev v redu. Kje so vzroki za takšno stanje? Vprašujejo, kdo plačuje pranje delovnih oblek in prevoz iz mehanične delavnice. Nekateri menijo, da to plačuje Železarna.

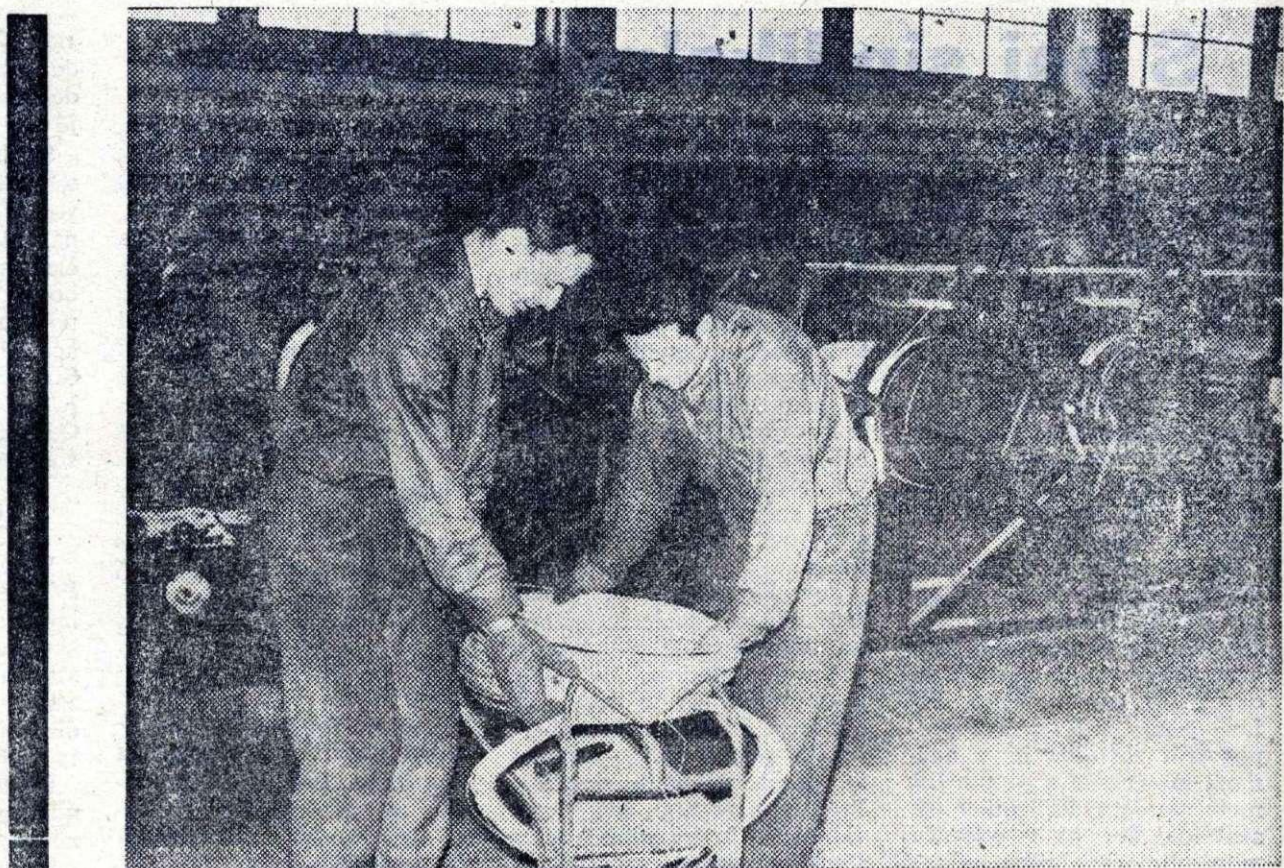
18. 9. — RTA — RMR —

Sestanek je bil sklican na zahtevo vseh prisotnih članov delovne skupine. Ugotavljajo, da v reparaturni delavnici občutijo pomanjkanje rezervnih delov. V takih primerih je čas določen za popravila podaljšan, dela pa tudi niso strokovno opravljena. Če naročil ne bodo realizirali, bo položaj še slabši. Nekateri aparate bi morali ustaviti, kar bi povzročilo motnje v proizvodnji. Omenjali so tudi sedanji način individualnega premiranja (točkovni sistem), ki za tako delo ne ustreza več. Rečeno je bilo, da v kolikor zadeva z rezervnimi deli ne bo urejena, preidejo na drug način nagrajevanja. Uvedli naj bi premiranje. Delovni skupini je bilo pojasnjeno, da bodo po dogovoru z gradbenim vzdrževanjem higienske prostore začeli urejati v drugi polovici septembra. Želijo odgovor na vprašanje, zakaj je bilo nekaterim v obratu po hitri poti omogočeno opravljanje VK izpitov, dočim so drugi morali obiskovati tečaj, ki pa je bil zaradi premajhnega števila kandidatov ukinjen. Prav bi bilo, da tudi ostalim omogočimo opravljanje izpitov na podoben način. Tehniki v reparaturni delavnici niso zadovoljni s stimulacijskimi dodatki. Menijo, da se jih pri teh dodatkih premalo upošteva in da so v primerjavi z ostalimi dodatki prenizki.

18. 9. — VALJARNA BELA — KOREN — VALJARNE ŽICE —

V avgustu je bil plan izpolnjen le z 78,6%. Vzrok je treba iskati v nepredvideni okvari na peči in v pomanjkanju delavcev. Razpravljali so še o kvaliteti proizvodnje, o tolerancah, ki odstopajo od določenih regulativov, kar se odraža v nadaljni predelavi žice. Zato bo temu vprašanju treba posvetiti več pozornosti od strani kontrole kakor tudi valjavcev. V septembru so okvare na peči še večje kot v avgustu, tako, da bo izpolnitev plana še nižja.

O solidarnostni akciji in 2% prispevku od osebnih dohodkov za pomoč Pomurju so razpravljali na sestankih naslednjih delovnih skupin: 5. 9. — STROJNO VZDRŽEVANJE JAVORNIK — BERNIK — LAPAJNE, 5. 9. — GRADBENO VZDRŽEVANJE — MIZARNA, 6. 9. — UPRAVNE SLUŽBE — KNJIGOVODSTVO — SEOP — ŽVEGLJ.

V žičarni

Svetovno železarsko tržišče v preseku

V švicarskem časopisu »Neue Zürcher Zeitung« je bil pred kratkim objavljen sestavek o svetovnem železarskem tržišču. Ker smo mnenja, da bo zanimiv tudi za bralce železarja ga objavljamo v nekoliko prirejenem prevodu.

NARAŠČAJOČI POMEN JEKLA

Jeklo velja za enega najpomembnejših in najbolj nepogrešljivih surovin industrije in obrti. In vse kaže, da njegov položaj tudi v bodoče ne bo ogrožen. Naraščajoča proizvodnja jekla v preteklih dveh desetletjih tudi dokazuje njegov vse večji pomen. Vendar kaže, da občasna nazadovanja proizvodnje, kot posledice spreminjanja tržnih pogojev ne bo mogoče nikoli preprečiti.

Svetovna proizvodnja jekla, ki je dosegla leta 1950 številko 189 milij. ton, je narasla leta 1960 na 341 milij. ton in leta 1970 na 597 milij. ton. Pred kratkim je izdelal mednarodni inštitut za železo in jeklo (kateremu pripada 24 držav zahodnega sveta) analizo o razvoju svetovne porabe jekla v prihodnjih petnajstih letih. V letu 1975 računajo na porabo 751 milij. ton, leta 1980 na 939 milij. ton in leta 1985 na 1,1 milijarde ton.

KONCENTRACIJA PROIZVODNJE NA MAJHNO ŠTEVILO DEŽEL

Svetovna proizvodnja jekla je že od nekdaj težila po koncentraciji. Vzrok za to je predvsem v surovinskem in geografskem pogledu. Danes proizvajajo štiri države: Sovjetska zveza, ZDA, Japonska in Zvezna republika Nemčija — 55 % svetovne železarske proizvodnje. Če dodamo še države evropske gospodarske skupnosti (EGS) in Veliko Britanijo, naraste ta številka na 77 %. Pri štirih največjih proizvajalcih so opazne po letu 1960 določene spremembe, kar je razvidno iz spodnje tabele:

Proizvodnja surovega jekla v milij. ton:

	1960	1970	1971
ZDA	91,9	122,1	111,6
Sov. zveza	65,2	115,8	121,0
Japonska	22,1	93,3	88,5
ZR Nemčija	34,1	45,1	49,3

Opazna sprememba je v tem, da se je proizvodnja v treh državah zahodnega sveta v preteklem letu znižala, medtem ko se je v Sovjetski zvezi še nadalje povečala in je ta država prvič proizvedla več surovega jekla kot ZDA.

Preostalih 23 % svetovne proizvodnje surovega jekla je

razdeljeno na približno 30 držav. Med njimi najpomembnejše LR Kitajska z 21 milij. ton in Poljska ter ČSSR s približno 12 milij. ton vsaka. LR Kitajska ima brez dvoma zelo ugodne pogoje, posebno s stališča surovin, da proizvodnjo jekla v prihodnje močno dvigne.

PROBLEMATIKA SUROVIN

Najvažnejše surovine, ki so potrebne za proizvodnjo groblja in surovega jekla so: železova ruda, premog za koksiranje in staro železo.

Še v času med obema vojnama so bile železarne postavljene v neposredni bližini rudnikov železove rude ali premoga. Tako je bil potreben transport samo ene ali druge surovine. V zadnjih desetletjih, je postala na tem področju bistvena sprememba. Vzrok je bil odpiranje novih rudnikov visoko kvalitetnih železovih rud v prekomorskih deželah in gradnja specializiranih ladij velikih nosilnosti. Vzporedno s tem so poglobili pristanišča in nabavili nakladalne ter razkladalne naprave visokih zmogljivosti.

NARAŠČAJOČA SVETOVNA TRGOVINA

Poleg naraščajoče domače porabe železarskih izdelkov v posameznih državah, narašča tudi izvoz. V zadnjem času celo znatno bolj kot domača poraba.

Po statistiki OZN je svetovni izvoz železarskih proizvodov dosegel leta 1958 številko 29 milij. ton. Od tega je odpadlo na države EGS 19,8 milij. ton, evropske socialistične države 4,0 milij. ton, ZDA 2,6 milij. ton, Veliko Britanijo 2,5 milij. ton in Japonsko 1,5 milij. ton.

NARAŠČANJE CEN JEKLA

Skoraj vsi proizvajalci jekla zahodnega sveta so bili v zadnjem času prisiljeni povečati domiselne in izvozne cene proizvodov. Vzrok za to so bile podražitve surovin, povečane investicije in zvišanje mezd. Izvozne cene so bile še nekaj let nazaj zelo nizke. Tako so prodajali paličasto jeklo po 78 do 80 dolarjev fob nakladalno pristanišče in debelo pločevino po 90 do 92 dolarjev. Vendar so medtem, posebno v začetku leta 1972, cene znatno narasle. Za paličasto jeklo na 116 do 120 dolarjev in debelo pločevino 128 do 136 dolarjev.

Do leta 1971 se je svetovni izvoz več kot potrojil in dosegel 90 milij. ton. Delež držav EGS se je povečal na 36 milij. ton, kar ustreza v primerjavi z letom 1958, povečanje samo za 81 %.

Japonski izvoz je v tem obdobju narasel za 24,2 milij. ton oziroma kar za šestnajstkrat. V preteklem letu so japonske železarne izvozile v ZDA 6,2 milij. ton, v države EGS 1,5 milij. ton. Evropske socialistične države so izvozile leta 1971 14 milij. ton.

Po že v začetku omenjeni analizi mednarodnega inštituta za železo in jeklo, bo narasla poraba jekla v letu 1985 na 1,1 milijard ton. Delež Severne Amerike, ki je znašal v letih 1967—1969 26,9 %, bo padel na 18,5 %. Delež zahodnoevropskih držav se bo znižal le malenkostno od 24,7 na 23,3 %. Računajo tudi, da bo Severna Amerika do leta 1975 postala največji uvoznik jekla in sicer z 33 % svetovnega uvoza.

Z vedno večjo pozornostjo spremljajo v državah zahodnega sveta razvoj proizvodnje surovega jekla v evropskih

socialističnih državah. Do leta 1975 računajo, da bo proizvodnja surovega jekla narasla na 200 milij. ton (leta 1972 — 165 milij. ton). To ustreza povečanju za okoli 21 %. Delež Sovjetske zveze v tej proizvodnji bo znašal približno 147 milij. ton. V okviru devete petletke, bodo v sovjetskih železarnah povečali samo va-

ljarniške zmogljivosti na 20 milij. ton. Posebna pozornost velja povečanju proizvodnje cevi in sicer kar za 40 %. Lete danes v velikih količinah uvažajo, posebno iz Zvezne republike Nemčije. Prav tako predvidevajo tudi znatno povečanje proizvodnje hladno valjane pločevine.

RAZLIKA V PRESKRBI TRZIŠČA

Ocenjevanje gospodarske in industrijske moči neke države skozi prizmo proizvodnje surovega jekla, lahko pripelje v nekaterih primerih do absurda. Zato je bolj zanesljiv kriterij količinska poraba na prebivalca ob upoštevanju eventualnega večjega ali manjšega uvoza.

Tabela v nadaljevanju kaže letno porabo surovega jekla na prebivalca za nekatere države. Med njimi so takšne z možno železarsko industrijo pa tudi takšne, ki imajo majhne proizvodne zmogljivosti. Pri tem je treba posebej omeniti primer Švice. S proizvodnjo 500.000 ton elektro jekla, je udeležena v svetovni proizvodnji surovega jekla samo z 0,09 %. Vendar ima s svojo visoko razvito industrijo in z močnim uvozom tudi visoko porabo na prebivalca.

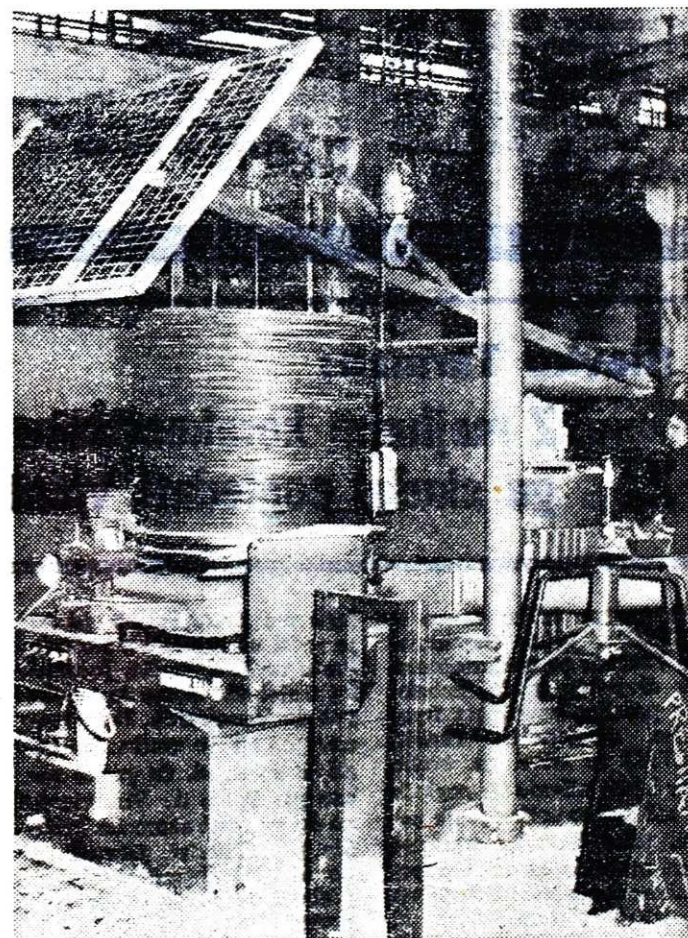
Letna poraba surovega jekla na prebivalca v kg:

Zvezna republika Nemčija	660
Francija	490
Velika Britanija	460
ZDA	620
Sovjetska zveza	450
ČSSR	620
Japonska	630
Švica	480
Švedska	730
Danska	440
Avstralija	530

Kanada	560
Finska	400
Avstrija	390

Z velikim razmahom sledi veliko število dežel v razvoju. Na primer Indija z 11 kg na prebivalca, katere proizvodnja surovega jekla kljub mednarodni pomoči stagnira na 6 milij. ton. Nadalje Brazilija s 70 kg, Mehika 80 kg, Venezuela 160 kg, Saudska Arabija 40 kg, Čile 85 kg in Egipt 25 kg.

Če upoštevamo zelo različno porabo jekla, ob istočasni koncentraciji proizvodnje v majhnem številu dežel, potem sledi zaključek, da bo izvoz železarskih izdelkov brez dvoma v vedno hujši konkurenci — naraščal tudi v bodoče. Gradnja novih železarn v nerazvitih deželah, posebno tistih, ki nimajo ustrezne lastne surovinske baze, bo verjetno v bodoče še vedno precej omejeno. In to tembolj, ker zahteva današnja železarska tehnologija temeljito metalurško znanje in izkušnje. Poleg tega pa so potrebna za investicije v železarske obrate, tudi velika finančna sredstva, ki jih ni vedno na voljo. Zato bodo te dežele tudi v bodoče še vedno močno vezane na izvoz železarskih izdelkov iz razvitejših držav.

V žičarni so te dni začeli poskusno obratovati na novem žičarskem stroju TM 3 firme Redaelli za hladno vlečenje žice.

Izlet in zborovanje invalidov civilnih žrtev vojne na Vodiški planini

V soboto, 23. oktobra, so imeli invalidi civilne žrtve vojne, osnovne organizacije Kranj, izlet in zborovanje na Vodiški planini na Jelovici. Izleta in zborovanja se je udeležilo 81 invalidov vseh petih gorenjskih občin, ki so se z dvema avtobusoma pripeljali do Partizanskega doma na Vodiški planini.

Že na poti do Partizanskega doma se je iz avtobusov razlegala v sončno jutro pesem, glas harmonike in smeh. Čeprav je bil cilj znan, je čudovita vožnja po obronkih Jelovice spominjala na izlet v neznano, posebno še, ker so morali zaradi asfaltiranja ceste iz bohinske smeri, spremeniti smer vožnje.

Pri Partizanskem domu na Jelovici je bilo zborna mesto. Predsednik osnovne organizacije civilnih žrtev vojne Kranj tov. Ciril Drinovec je povabil invalide, da posedejo ob mizah pred domom in pričel zborovanje. V kratkem pozdravnem nagovoru je orisal delo, naloge in prizadevanja organizacije z željo, da bi se invalidi civilne žrtve vojne, ki so utrpeli poškodbe in invalidnost zaradi strahotnih posledic vojne, izenačili v svojih družbenih pravicah z vojaškimi invalidi, kar je gotovo upravičeno, saj so oboji invalidi zaradi vojne.

Organizacija civilne žrtve vojne, ki obstoja in deluje eno leto, si prizadeva urediti socialna in z njimi povezana ekonomska stanja svojih članov invalidov. Tako so v tem letu omogočili desetim težkim invalidom, ki imajo 100 odstotno invalidnost, brezplačno zdravljenje na Jelovici, Izoli in Varaždinskih Toplicah.

Predsednik Drinovec, se je v nagovoru zahvalil skupščinam občin Gorenjske, ki so z dotacijami podprle delovanje organizacije. Posebno se je zahvalil skupščini občine Kranj, ki ima do organizacije civilnih žrtev vojne največ razumevanja in je organizaciji priskrbel tudi prostore za njeno delo.

Invalide civilne žrtve vojne jo pozdravil tudi prof. Pavle Janežič, predsednik republiškega odbora civilnih žrtev vojne, ki je poudaril pomen in prizadevanje organizacije, da invalidi civilne žrtve vojne pridobijo vso družbeno afirmiranost v socialnem, ekonomskem in delovnem pogledu.

Z zborovanja so invalidi poslali pozdravna pisma predsedniku Titu in predsedniku republiškega izvršnega sveta Stanetu Kavčiču. Upokojenski pevski zbor iz Kranja pa je invalidom zapel narodne pesmi in izvedel kratak toda pristrčen kulturni program.

Z enominutnim molkom so počastili spomin na padle med NOB in obiskali spomenik, kjer je bila ustanovljena Jelovška četa.

Po kosilu so v veselem razpoloženju in sklepanju prijateljstva s petjem ter plesom izražali svoje zadovoljstvo nad izletom in zborovanjem. Mnogi od njih so prvič prišli v stik s tako veliko družbo, saj so zaradi svoje invalidnosti privežani na dom in stene, ki jih obdajajo in ki predstavljajo njihov svet in življenjski prostor. Odvisni so od tuje pomoči in v veliko primerov od majhnih dohodkov.

Popoldne so se invalidom civilne žrtve vojne pridružili prvoborci iz Radovljice, med katerimi je bil tudi Vinko Hafner. Prvi izlet in zborovanje invalidov civilne žrtve vojne je v veliko zadovoljstvo udeležencev uspel z željo, da se še dobijo na takšnem tovariškem srečanju in da bi bilo delo njihove organizacije zanje uspešno.

Z. J.

Družina Pibernik pred drugo svetovno vojno

Znano je, da je bil Albin Pibernik z ženo Julko in mladotnim sinom Albinom, že leta 1941 v zaščitnem bataljonu vrhovnega štaba NOV in POJ (baje je bil on komandant te enote, kar pa meni ni znano). Tako so se vsi trije udeležili legendarnega Igmanskega pohoda, na katerem je Julka hudo ozebla in za posledicami umrla.

Ni mi znano, kdaj je Albin s sinom prišel v Slovenijo, niti s kakšnimi nalogami. Ko pa je v oktobru leta 1942 Tomšičeva brigada prejela

ukaz, naj z južnega področja Kočevske opravi pohod v neposredno okolico Ljubljane, se je brigadi pridružil tudi Albin Pibernik z mladotnim sinom.

Smer pohoda: Preko Kočevske — Rakitnica v ribniški dolini — Jelenov žleb — Glažuta — Ravne na Malih Blokah — Smrjan — Veliki Vrh — Pleše — Molnik (Molnik in Pugled sta hriba vzhodno od Sv. Urha). Pri studenčku, pred vstopom v Jelenov žleb, je imela brigada

kratkotrajno h
moč. Lijansl
Ravna Blo
da bila p
akcija bišah
ški do bil
ži (začete
belogoričn
ših e. bil v
pri povanju
je skupino
vila po sevu
Po ojeni n
vrača zbor
gozda od v
iz z vrač
skupne je n
čala lupino
in pre do
ga sanja. M
pade je tra
minuti dve
bin nik. K
v istu, mi
so govali;
kjer padel
okolo so v
varu prišl
mestno mo
ni, nevali
pomajšjih
šli na dročje
21. obra 1
da vsem n
rala gardist
na Bku pri
sledn jutro
strah boml
lijana letal
zveče se j
na Bki j
mena zims
in obo. T
naš lon in
Albin obor
ostava bat
se pugi pot
nejse dele
temročju s
bliži mese
su bilo l
rov, bi pot
dnevez boj
je n že p
Vžite je v

Slavko Tarman:

Z majhnim korakom sem stopil v Pariz, X. ga skušal pogledati, videti in doživeti...

In vendar lahko ravno v METROJU, kljub anonimnemu značaju in uniformiranemu divjaštvu gneče, zabeležim posebno značilnost francoske uglejenosti. Pariški METRO je edini na svetu, kjer lahko uživate ob pogledu na nič koliko zaljubljenih parov, tako čudovito sami so med množico in tako preza-posleni s srčnimi izlivmi. Sploh ne upoštevajo občinstva, ki je ob teh prizorih sicer včasih ganjeno, največkrat pa mu ni

tega nič mar. Poljub, ki se je začel ob odhodu s postaje Porte de la Chapelle, je zlahka trajal vso dolgo in veselo pot do Vaugirarda. Prav vseeno je, ali je velika gneča, ali je sploh ni. Če pa se začne pri Porte de Vincennes, ne bo vztrajal samo do križišča pri Chatelet, temveč se bo še okrepil pod zatohlimi prehodi na postaji Concorde, prestopil na progi proti Etoile in se zopet začel z enakim zanosom na trgu Quinet.

Francija je — na vso srečo — dežela, ki ne pozna kompleksov. V tem leži eden od ključev njene olike. V Parizu se mnogo poljubljajo, nič bolj po kotih kot klopih, na posteljah, v senci častitljivih spomenikov, na avtobusni ploščadi, na Opernem trgu, na soncu in na dežju, v restavracijah, pod ulično svetilko in celo na prehodih za pešce. Samo če si poželite — pri tem niti ne tvegajte prestopka.

Francoska kuhinja je po vsem svetu znana. Vsakdo je o njej že vsaj slišal. V prestolnicah, pri sprejemih in slavnostnih pojedinah ima francoska kuhinja prednost. Obroki so drugačni, jedi različne. Zajtrk je preprost. Bela kava, nekaj kruha z maslom ali odlični croissant, slava francoske pekarske obrti. In to je vse. Delovni dan prične z bistro glavo, neobremenjenim želodcem, duševna prožnost pa je spodbudjena s kavo. Kosilo je razkošno, a ni težko. Ena predjed, sardina ali kumarična solata, kolobar salame, klobase, nekaj masla in kruh. Francozi so kruhojedci, predvsem zato, ker cenijo omake. Nato sledi pečenka ali ribja jed, zelenjava, solata, sir, sadje in kava. Večerja je obilna in izdatna. Obroki so sestavljeni iz dvojne predjedi ter štirih glavnih skupin jedi. Tradicija

glavnih obrokov je ohranjena še danes. Vsi ti obroki se končujejo z nekaj vrstami sira, slaščicami in sadjem. Vrstni red teh jedi spremlja obsežna lestvica vin, skrbno izbrana k jedem. Končuje se s šampanjcem in kavo.

CELOTA, KI JO NI MOČ POZABITI...

Potovanje je za nami. Ostalo bo na tisoče spominov. Spominov in vtisov. Spominov, ki so se strnili v celoto, ki jo ne bo mogoče pozabiti. Kadarkoli obiščem mesta nekdanjih kultur, me vedno prešine misel, kako visoko stopnjo kulture je imel nekdanji prebivalec. In ko v duhu preletim stoletja in tisočletja, se ustavim v današnjem času ter se vprašujem: kaj nismo nazadovali? Saj skoraj ne znamo več razlikovati lepo od grdega, dobro od slabega. Občutek za

lepota je in le nam postopno ta mešla je v po to Kaj lo.

Pasas pr
gastlici M
ali seščel
POLAH. F
vzav ritm
noč ob v
VENTOLP
nepen na
obsn TRG
ali teči po
leži Pariz
ben tesni
skearne a
stvarmori
lače AILLO
vzlj pred
LIS s r
značunal
kanpretek
HE in IN

padel Albin Pibernik

krate zelo hud spopad z močnimi italijansko kolono. V Ravna Blokah, je brigada bila prehranjevalno akcijo hišah, katerih moški so bili pri vaški straži (začetek oboroženih belogardističnih enot). Del naših enot bil v akciji, del pa pri zbiranju vasi. Albin je skupino, ki je postavila svojo severno od vasi. Po omenjeni nalogi, smo se vračali zbornu mesto južozahodno od vasi. Ko se je iz zbirališča Albinova skupina nenadoma srečala s skupino belogardistov in prišlo do obojestranskega streljanja. Med tem spopadom je trajal le kakšno minuto dve, je padel Albin Pibernik. Ker nisva bila v isti, mi ni znano kje so ga opazili; ali na kraju kjer padel, ali v bližnji okolici so vse skupine zavarovale prišlo na zbornu mestu močno otovorjenih, navedli pohod in brez pomembnejših dogodkov prišli nadročje Molnika.

21. obra 1942. je brigada v enem napadu likvidirala gardistično posadko na Boku pri Ljubljani, naslednjutro pa doživela strahobarni bombardiranje italijanskega letala na Molniku, zvečer se je premaknila na Polje, ki je bil bolj primeren zimsko taborjenje in obito. Tu je ostal le naš bataljon in z njim mali Albin oborožen partizan, ostala bataljona pa sta se pogoj potji vrnila v južnejše dele Dolenjske. Na tem potju smo ostali približno meseca. V tem času je bilo le malo primerov, ki potekla vsaj dva dneva iz bojev. Mali Albin je bil pravi partizan. Živela je v skupno tovari-

štvo in neverjetno voljno prenašal trdo partizansko življenje. Za ta čas in kraj pa je značilno to, da smo imeli dovolj in to dobre hrane. Bataljonsko poveljstvo je imelo, preko terenskih odborov OF, stalno kurirsko zvezo z mestno organizacijo OF v Ljubljani, od koder je prejemale izredno točne podatke o predvidenih premikih italijanske vojske. Ko je prispele povelje, da se bataljon ponovno vključi v sestav brigade, ki je bila na področju Gorjancev, so malega Albina, po omenjeni zvezi poslali v Ljubljano. Naslednjih nekaj mesecev, je bila brigada nenehno na pohodih in v bojih, kar bi bilo za takega fanta le prehudo. Če je bil v Ljubljani v oskrbi aktivistov OF, sorodnikov in znancev, mi ni znano.

Albin Pibernik je padel nekaj dni pred napadom brigade na Bizovik zato sodim, da je bilo to med 14. in 16. oktobrom 1942.

Tomšičeva brigada je padla Bizovik 21. oktobra 1942. (podatek sem vzel iz zgodovinskega arhiva Tomšičeve brigade v spominski sobi brigade, v kasarni »B. Kidriča« v St. Vidu nad Ljubljano).

Ivan Kambič

OPOMBA: Ivan Kambič je odšel v partizane 5. junija 1942, v Tomšičevo brigado takoj ob njenem formiranju 16. julija 1942. V njej je bil do 18. avgusta 1943, ko je bil premeščen v Prešernovo brigado, ki je po ofenzivi na Žirovskem vrhu prišla na Dolenjsko.

Članek o Albinu Piberniku in njegovem sinu je napisal po svojem spominu, ne pa po pripovedovanju drugih.

Pariz vzljubite na tak ali na drug način. Najbolj osebno pa takrat, ko del lepote ukradete zase, z objektivom svojega foto aparata. Pariz vas bo zanimal, pritegnil, obsedel, zasušnil, objel, pa če prihajate od koder koli. Pariz vas bo vedno in vztrajno presenečal, na vsakem koraku in na vsakem vogalu. Pariz vzljubite na prvi pogled, ne pozabite ga nikoli!

Zdi se mi nemogoče, da se ob srečanju s Parizom in znamenitostmi, ne bi za kratke čas ustavili. Doživljaja v meni so zakoreninjena s tako močjo, da se v mislih nešteto krat vračam k njim. Še najraje bi se zares vrnil v njih bližino in znova vse doživel, gledal in občudoval...

Po tritisoč kilometrov dolgi poti in devetih mejnih prehodih smo spet doma.

KONEC

ALI NI DOŽIVEL že dovolj sramote in ponižanja, ko so ga gnali kakor razbojnika po dolgi beli cesti ob zelenem jezeru in so se lepili nanj pogledi lepo oblečenih ljudi, ki so uživali poletje v tej čudoviti pokrajini.

Ali ni bilo že dovolj, da je moral uklenjen prehoditi tako strahotno in naporno pot, preden so ga lačnega in na smrt utrujenega pripeljali do te orožniške postaje, kjer mu je sprva zabrlelo drobno upanje, da bo lahko pojasnil pomoto, ki so jo zagrešili financarji, in povedal, kdo je in zakaj se je moral zateči čez mejo.

A kaj, ko je to upanje v Žefu že zdavnaj ugasnilo. Niso mu pustili govoriti, marveč ga je visok in močan orožnik zgrabil in porival pred seboj po stopnicah v klet, odprl neka železna vrata in ga porinil v temo.

Zaman se je pognal proti odprtini, ki se je za orožnikom zaprla in začel razbijati po hrapavem železju. Orožnik se za razbijanje ni zmenil, odšel je po stopnicah in zaprl tudi tista vrata tam zgoraj, on pa je razbijal in kričal, pa si je samo ranil roke ob hrapavi, natrgani pločevini, s katero so bila obita vrata.

Zaman je tipal za kljuko, nato pa se je sesedel na nekakšno široko klop, na katero je bil omahnil že prej, ko ga je orožnik sunil v zapor, in ki je zavzel malo prostor do stene, v kateri je bilo nizko pod stropom gosto zamreženo okence.

Tu je od nemoči zajokal, potem pa ga je premagala utrujenost in spanec ga je odrešil nesreče, ki ga je popolnoma po nedolžnem doletela.

Kako dolgo je spal, ne ve. Morda uro, morda več, vendar zunaj je še svetlo, kakor je videti po drobnem prahu mraku, ki se preceja skozi mreža-

sto sito komaj za dlan širokega okenca, skozi katerega ni videti nikamor, samo mračen in vlažen zid, ki si ga ogleduje sedaj, kakor da se v tem zidu, komaj za nekaj pedit oddaljenem od te sitaste špranje, ki naj bi bila okno, skriva njegova, nenadoma tako brezupna usoda.

V zaporu je, v gostem, po seču smrdljivem somraku, ki zaudarja iz kota desno od vrat, kjer je nekakšen visok in ozek čeber kakor kak sodec. Sam je spustil vanj svojo vodo, potem pa se povzpela na leseno prično, na kateri stoji in tišči obraz k situ in razmišljal o nesreči, v katero je zabredel in iz katere ne ve, kako se bo rešil. Vseeno pa je mirnejši kakor prej, ko ga je žandar pripeljal sem.

Ne ve, da je bil ta »prej« že včeraj. Samo o sramoti razmišlja, ki jo je doživel, dokler se z neko čudno vdanostjo ali pa zaradi oslabelosti ne zlekne na leseno prično in se grenko nasmehne nad svojimi davnimi sanjami.

»Sanjaril si o obljubljeni deželi, ki te bo sprejela za gorami, znašel pa si se v lisicah in v zaporu, kakor da je tudi ta dežela ena sama velika ječa, kakršne si bil vajen že doma.«

Tako si pravi, kakor da govori nekomu drugemu, tistemu sebi, ki ga je pustil doma in ki je v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev videl svobodno in srečno slovensko domovino, pa doslej od uniformiranih ljudi ni slišal še nobene domače slovenske besede.

Morda so tudi tu financarji in žandarji, sami Srbi, kakor so na domači strani gora samo Italijani ali italijanski prodanci.

Morda tudi tu nimajo Slovenci take svobode, o kakršni sta mu pripovedovala Andrej in Peter. Ali pa sta jo gledala drugače, ker še nista nikoli doživela svojega prihoda v to deželo tako, kakor ga je doživel on.

Najbrž bo tako, saj bi drugače Peter, ki je večkrat prihajal na to stran prav gotovo ne zamolčal, da na Slovenskem ne predstavljajo oblasti Slovenci, marveč Srbi, zakaj oblast ima v rokah tisti, ki jo čuva. To pa so orožniki, vojska in drugi uniformirani ljudje, ki imajo v rokah silo, s katero obvladujejo civilno prebivalstvo.

Kje so torej tisti Slovenci, tisti primorski rojaki, o katerih je govoril Peter? Kje je tisti policijski komisar, ki uživa v teh krajih največji ugled in ki ima v svojih rokah največjo moč nad obmejnimi kraji? Se ga je Peter izmislil? Izmisli samo zato, da bi jih na naporni poti čez Krn bodril...

A zakaj naj bi si ga izmislil, saj jim ni samo enkrat pripovedoval o tem in je tega policijskega komisarja omenjal že lani kot svojega osebnega prijatelja, ki bi mu izpolnil sleherno željo, če bi se mu primerilo, da bi se moral umakniti pred Italijani preko meje.

In ne samo meni, slehernemu našemu rojaku, potrebnemu zaščiti in pomoči, bi pomagal.

Da, tako je govoril Peter.

Torej bi po Petrovo pomagal tudi njemu, razmišlja Žef in se udari z roko po čelu, ker se na tega komisarja ni spomnil, ko so ga vklenili in vkljenjenega pripeljali do sem, kjer so mu šele sneli okove. Morda bi potem financarji prisluhnili, ko bi jim rekel, da je znanec dobrega komisarjevega prijatelja. Morda bi ga potem razumeli in bi ne prišlo do te nesrečne pomote, zaradi katere je sedaj tu v tem smrdljivem zaporu.

Da, povedati bi jim moral!

A kako? Moral bi jim povedati komisarjevo ime in priimek, a ne ve ne njegovega imena ne priimka, prav teh dveh besed, ki bi jih financarji gotovo razumeli.

Nič zato! Večno ga ne bodo držali v tej smrdljivi luknji. Morali ga bodo zaslišati in poklicati nekoga, ki bo znal slovensko in srbsko, da se bodo lahko sporazumeli. Potem bo lahko objasnili pomoto ali pa prosil tistega, ki bo znal slovensko, naj obvesti o njem obmejnega policijskega komisarja, dobrega prijatelja njegovega znanca Petra, ki je tudi na begu iz Italije skupaj s še dvema preganjanima tovarišema.

TIGROVEC ŽEF

MIHA KLINAR

»Toda kdaj bo to?«

Menda ga ne bodo pustili umreti od lakote in žeje, ki ju je začutil, čim se je v njem prižgalo upanje, da bo nekako že prišel do policijskega komisarja, ki ga bo rešil tega zavora in mu omogočil pot v Ljubljano k stricu.

Ko bi se mu to posrečilo, potem bi morda celo pozabil na vse te nevednosti, ki jih doživlja.

»Da, pozabil bi!« si odgovarja, čeprav ga sramota in ponižanje, ki ju je doživljal na poti ob jezeru in skozi naseljene vasi, v duši še vedno skelita kot nepogasljiva peklena žerjavica.

Samo od tu in do Ljubljane naj ga spravi komisar! Potem ne bo več potreboval njegove pomoči, vso to nesrečo pa bo zaklenil globoko vase in je ne bo povedal nikomur, pa četudi bi ga skelela do smrti.

Kdo bi mu verjel, da so ga uklenili in zaprli po nedolžnem?

Ljudje smo že taki, da le težko verjamemo človeku, ki pravi, da je bil brez sleherne krivde v zaporu. A zapor, čeprav si zaprt po krivem ali po nesporazumu ali po krivdi financerskih, orožniških ali policijskih bedakov, ti da svoj pečat. In če o tem pripoveduješ drugim, celo takim, ki te poznajo do dna, bodo dvomili, da govoriš resnico.

Zato o tem ne bo nikomur pripovedoval, ker ljudje stvari, ki jih niso doživeli sami, ne bodo nikoli sodili po resnici, ki jim jo pripoveduješ, marveč jo bodo presojali z umazane plati.

Tako razmišlja, kakor da je že zunaj, in šele žeja, ki mu vedno bolj sežiga suhe razpokane ustnice, ga opozarja, da se oprijema bilke, ki je še vedno ne drži v rokah.

»Samo kapljo vode, samo kapljo...«

Oči mu vnovič blodijo po ječi, čeprav ve, da vrča z vodo, ki bi moral biti v zaporu in ki ga imajo na razpolago tudi največji zločinci, ni. Roka mu otipava steno in ne more verjeti, da je stena suha, saj diši po vlagi. Zato se dotakne stene z ustnicami in se vzradosti, ko ustnice začutijo hlad. A samo za trenutek; kakor da se s njo norčuje iz njegove žeje, postane v hipu kakor razbeljena.

Na sledi nove tehnologije

(Nadalj. s 1. str.)

nog. Skupaj sta imeli poprečno 83.300 delavcev ali 34 % zaposlenih v industriji.

Predlog načrta razvoja SR Slovenije v letih 1971 do 1975 delež kovinske sfere v gospodarstvu še povečuje. Pridobljene delovne navade, strokovna ter praktična sposobnost in razvita poraba upravičujeta tako načrtovanje slovenske industrije. Prednost, ki jo je v predlogu srednjeročnega načrta delež na slovenska kovinsko predelovalna sfera, pa bo možno izkoristiti le pod pogojem:

- združevanja umskih in kreativnih sposobnosti
- racionalne delitve dela in proizvodnih programov
- integralnega vodenja in selektivnega financiranja učinkovitih in realnih proizvodnih potencialov.
- zagotovljenega oskrbovanja z reprodukcijskim materialom.

Četudi je oskrbovanje z reprodukcijskim materialom omenjeno šele na koncu, je to primarnega značaja. Zagotovljeno mora biti ali iz domačih virov ali iz uvoza. Najbližji dobavitelji so najvažnejši, zato mora predelovalna industrija tem posvetiti največ pozornosti. V tem je razlog, da moramo ob načrtovanju razvoja kovinske in elektro industrije nujno predvideti tudi razvoj črne metalurgije ali železarstva.

Vsem je že več ali manj postalo jasno, da je železarstvo v slovenskem gospodarskem prostoru potrebno in da bo

tudi v prihodnosti moralo biti prisotno pri razvoju kovinsko predelovalne industrije. Njegova prisotnost bo pogojevala oskrbljenost, strukturo in obseg porabe jekla na Slovenskem. Prav zato javnost zanima koncept razvoja slovenskih integriranih železarn. Razvojni proces črne metalurgije v svetu ima na njega odločilen vpliv.

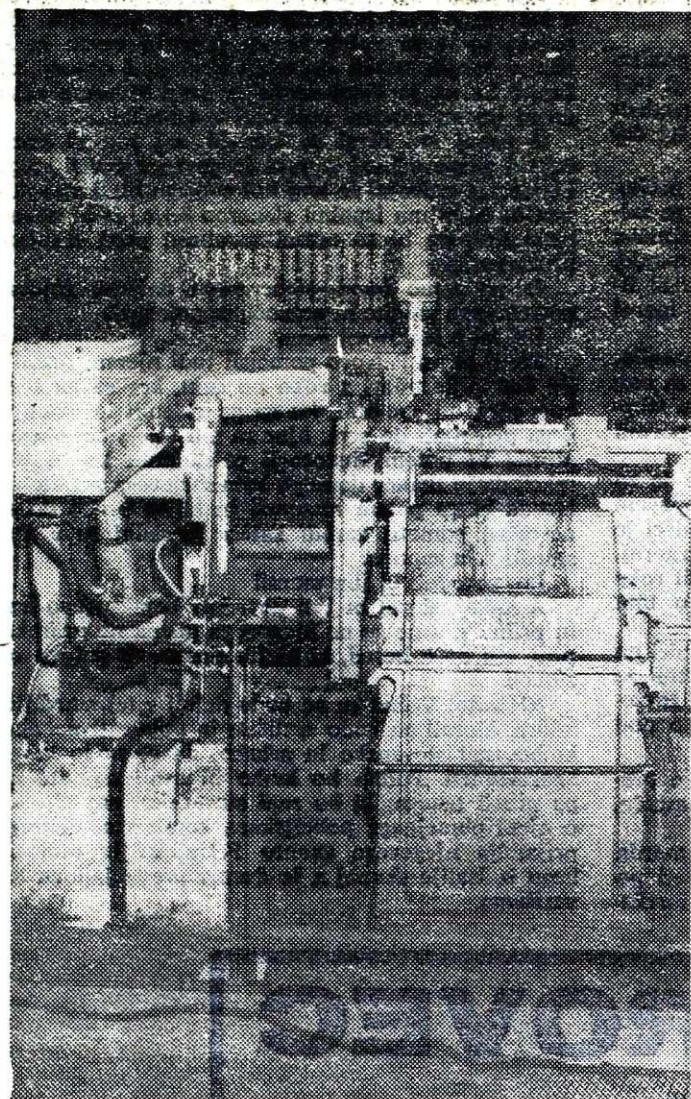
Jeklena tehnološka revolucija

Zadnje desetletje se je dogajala na področju proizvodnje jekla prava tehnološka revolucija. Zlasti zapora Sueskega prekopu je pospešila proces medkontinentalnega prometa in gradnjo orjaških metalurških proizvodnih agregatov ter razvoj neprekinjenega proizvodnega procesa. Gradnja plovnišnih objektov za tekoča goriva in razsuti tovor, zmogljivosti sto- in več stotisoč ton, je tako pocenila prevozne stroške, da morska pot 10.000 km ni več ovira za rentabilno proizvodnjo jekla na bazi bogate brazilske rude v Evropi ali na Japonskem, če je ta nameščena ob vodni poti. Velikost ladij narekuje tudi velikost proizvodnih zmogljivosti. Enostavno transport je postal sestavina tehnološkega postopka metalurgije.

Veliki plovni objekti so rentabilni le, če stalno krožijo. Ladja z razsutim tovorom 150.000 ton ima nizke transportne stroške, če na primer od Južne Amerike do

Evrope letno napravi vsaj 10 plovb, progresivno pa ji stroški rastejo s padanjem števila prevozov. Iz ekonomskih razlogov in vezave kapitala morajo železarne težiti k optimalni zalogi, ki naj ne presega dvomesečne potrebe rude, kar pomeni, da so tudi one zainteresirane na večjem številu dovozov. Deset ladij pomeni 1.500.000 ton rude ali 1.050.000 ton surovega železa, oziroma 1.300.000 ton surovega jekla. Na Japonskem so že v obratovanju plavži, ki proizvajajo 3-4 milijone ton surovega železa letno. Gradnja železarn na bazi oddaljenih rud je torej možna, biti pa mora ob morju ali ob plovniških rekah in s proizvodnimi agregati velikih razsežnosti — od priprave rude, plavžev do konvertorskih talilnic z napravami za neprekinjeno ulivanje slabov za valjanje pločevine ali gredic za valjanje paličastega jekla — s kapaciteto do 10 in več milijonov ton letne proizvodnje, kar pomeni, da mora biti na razpolago velik kapital in zagotovljena prodaja izdelanega blaga.

Gradnja železarn vezanih na uvoženo rudo v notranjosti ni zanimiva, saj pretovarjanje in železnica povzročita take dodatne stroške, ki jih ni možno kompenzirati tudi z najbolj rentabilnimi proizvodnimi kapacitetami. Podobno je tudi pri domačih rudah. Za primer vzemimo največjo avstrijsko železarno Vöest — Linz. Ta v Braziliji letno kupi 1,5 milijonov ton 65 % železove rude in 2/3 te

Na Bronx liniji za razrezovanje trakov v valjarni na Belu, so pričeli s poskusnim rezanjem kolobarjev debeline 8 mm za potrebe profilarne Javornik. To je maksimalna debelina, ki se na teh škarnjah oziroma liniji lahko reže v trakove. Razrez je potekal v redu, manjše težave so nastale pri regulaciji hitrosti, kar pa je že odstranjeno in s poskusnim rezanjem nadaljujejo.

Uporabna spoznanja iz psihologije XIII.

Kakšne lastnosti ima dober športnik

(Nadaljevanje)

ŠPORTNIK IN NJEGOVA OSEBNOST

Uspešnost športnika ni odvisna le od njegovih gibalnih in miselnih sposobnosti (kakor smo jih nanizali v prejšnjih dveh sestavkih), ampak tudi od njegove osebnosti. Trenerji in klubski funkcionarji na primer dobro vedo za težave, ki jih povzročajo nevrotični športniki: njihova trema pred pomembnimi nastopi je pretirana, veliko bolj so občutljivi na publiko in soigralce, subjektivno težje prenašajo naporne treninge in tekmovanja, njihovi odnosi s soigralci in ostalimi sodelavci kluba so večkrat nasičeni s prepri in napetostjo, imajo pa tudi večje težave z disciplino in nihanjem forme kot osebnostno zreli, uravnoteženi športniki.

Posebej neugodni so nevrotični športniki v kolektivnih športih, ker jim prehitro »popustijo živci« in lahko s svojim vedenjem »zastrupijo« še vse ostale, sicer osebnostno zdrave soigralce.

IDEAL DOBRO ZGRAJENE OSEBNOSTI

Ko smo govorili o psiholoških testih, smo ugotovili, da je področje osebnostnih lastnosti v psihologiji nasploh eno najbolj zapletenih in neraziskanih področij. Kljub temu pa nam daje psihologija športa že nekatere odgovore na vprašanja

o najbolj primernih ali neprimernih osebnostnih lastnostih za posamezne športne panoge. Spuščati se v to zapleteno področje je za okvir skopo odmerjenega članka dokaj brezupno. Zato si bomo raje ogledali povzetek teh raziskav in ugotovitev, ki nam na splošno osvetljujejo lik človeka zgrajene (strukutirane) osebnosti. Pri njej naj bodo visoko razviti zlasti naslednji faktorji ali lastnosti:

1. Samodominacija — Ljudje z visoko stopnjo samodominacije imajo trdno kontrolo nad svojimi čustvi in obnašanjem. Posebno pozornost posvečajo lastnemu ugledu v družbi in si ne dovolijo, da bi bili ob reputacijo.

2. Ego — Osebe z visoko razvitim egom so čustveno zrele in stabilne, na življenje gledajo stvarno in se uspešno prilagajajo vsakodnevnim težavam.

3. Super ego — Za osebe z visoko razvitim superegom je značilna skrbnost in vztrajnost pri delu; neprestano jih teži občutek odgovornosti in dolžnosti, močan občutek odgovornosti, ki jih vodi k zelo skrbnemu in vztrajnemu delu; navadno so to osebe z ostrimi moralnimi načeli, ki dajejo vedno prednost delu pred zabavo.

4. Parmia — Za osebe z visoko razvitim faktorjem parmie je značilna družabnost, spontanost in smelost pri navezovanju stikov z ljudmi. Za najrazličnejše težave in konflikte, ki se ob tem porajajo, imajo »debelo kožo«, kar pomeni da nanje zelo ustrezno reagirajo.

Opisan sklop štirih lastnosti sestavlja v medsebojnem harmoničnem odnosu dobro zgrajeno, zdravo osebnost, ki je bolj ali manj zaželen v vseh športnih disciplinah. In ne samo to. Če si še enkrat pogledamo »ideal« zdrave osebnosti, potem moramo na vsak način priznati, da bi taki ljudje uspevali tudi v industriji oz. pri delu ali še širše — na vseh področjih dela in življenja v naši kulturi.

Posebej zaželjene bi bile opisane lastnosti za ljudi, ki vodijo svoje skupine (vodje delovnih skupin).

ŠPORT KREPI DUŠEVNO ZDRAVJE

Ko govorimo o športu in osebnosti človeka, nikakor ne moremo mimo zelo pomembne ugotovitve — šport in rekreacija ne vplivata samo na krepitev telesnega, ampak tudi duševnega zdravja. Dognanje dobi posebno težo ob podatku, da v svetu in pri nas naglo narašča število nevroz in psihosomatskih obolenj (psihosomatsko obolenje je tisto, pri katerem so sicer telesne motnje pogojene z duševnimi težavami).

Raziskave so namreč pokazale, da kvalitetna in strokovno pravilno usmerjena športna in rekreativna dejavnost zmanjšuje predvsem naslednje patološke (bolestne) osebnostne lastnosti: tesnoba, neutemeljen strah in zavrtost, hipohondričnost (to je pretirano in neutemeljeno skrb za svoje zdravje), premajhno samokontrolo.

Posebno pozornost zasluži prav pozitivno delovanje športa in rekreacije na zmanjšanje bazične agresivnosti, ki je v večji ali manjši meri pristna pri vsakem človeku. Izkazalo se je, da izrazito agresivnost nekaterih oseb lahko koristno usmerimo prav v šport, kjer jo izživljajo na družbeno sprejemljiv način.

Če te možnosti ni (in marsikje je v resnici ni), potem ljudje svojo agresivnost največkrat usmerijo v delikvenco, kriminal ali druge neugodne in škodljive oblike.

Množično delo z mladino in odraslimi za šport in rekreacijo nima potemtakem samo znanstveno preverjene koristi za telesno zdravje in čilost, ampak prav tako za zdravo rast in razvoj posameznih osebnostnih lastnosti in celotne osebnosti.

F. Belčič, dipl. psih.

poličine prevaža prek Jugo-
slavije. Prevoz do Bakra, to
je za 12.000 km stane okrog
2,5 \$ tona, a od Bakra do
Linza za 500 km pa okrog 8 \$
za tona. V tem je razlog, da
Vöest hoče koristiti svojo lo-
kacijo ob plovni Donavi. Re-
na—Donava kanal, ki naj bi,
ko bo predvidoma leta 1978
zgrajen, transportne stroške
znižal za 30 %.

Sloveniji žlahtna jekla

Gradnja sodobnih naprav
klasične integralne železarne
za navadne kvalitete v Slove-
niji ni realna:

— ker ne razpolagamo s ka-
pitalom,

— ker nimamo tako razvito
porabo, da bi lahko gradili
optimalne proizvodne zmog-
ljivosti.

Zaradi visokih suhozemnih
transportnih stroškov, bi za
morebitno izgradnjo lahko
uporabili le morsko obalo. Za
bližnjo prihodnost pa za tak
objekt ni mogoče računati ni-
ti na druge lokacije ob Ja-
dranski obali, saj je ob oba-
lah Sredozemskega morja že
sedaj vrsta železarn. Taranto
se povečuje na 10 milijonov
ton, v Marseillu pa se že gra-
di nova železarna, ki bo v
končni dimenziji tudi imela
kapaciteto okrog 10 milijonov
ton letno. Vedeti moramo, da
optimalnost integralnih žele-
zarn za navadna jekla letno
leži nad 2 milijona ton letno,
za proizvodnjo plemenitih
kvalitet pa zadostuje 200.000
ton.

Imperativ razvoja sloven-
skega železarstva je kvalitet-
ni program, kateremu bi mo-
rala slediti tudi predelovalna
industrija. Usklajevanje pro-
izvodnje in porabe jekla je
dolgotrajen proces. V Slove-
niji moramo ob ubranem pri-
zadevanju doseči premik že
v tekočem srednjeročnem ob-
dobju, več pa v petnajstlet-
nem razvoju do leta 1985. V
bližnji prihodnosti bo mogo-
če več napraviti na struktu-
ralnem prilagojevanju kot na
kvantitativnem približevanju
proizvodnje in porabe jekla
na Slovenskem.

Prilagojevanje proizvodnje in porabe

Prisotnost ZPSŽ in predvi-
dena integracija v kovinsko
predelovalni sferi, naj bi v
tekočih letih povečala porabo
jekla slovenskih železarn v
republiki od sedanjih 55 na
75 %, kar bo delno ublažilo
problem oskrbovanja porab-
nikov jekla. Predlog družbe
nega plana razvoja SRS v le-
tih 1971 do 1975 namreč pred-
videva rast kovinske in elek-
tro industrije po stopnji 10,3,
a črne metalurgije le z 8,3.
Od predvidenega povečanja
proizvodnje surovega jekla
od 639.000 ton, dosežene leta
1970, na 800.000 ton leta 1975,
bo s proizvodnjo 700.000 ton
leta 1972 okrog 38 % poveča-
nja že doseženega, kar pome-
ni, da z lastno proizvodnjo te

substance v Sloveniji ne bo-
mo v celoti sledili potrebam.

Pomanjkanje kapitala, pre-
ozka poraba in drugi razlogi
ne dovoljujejo občutnega po-
večanja količin lastne proiz-
vodnje surovega jekla. Izhod
lastne proizvodnje surovega
jekla je le v povečanju tistih
asortimentov kvalitetnih in
plemenitih vrst, ki se ne mo-
rejo dobiti iz drugih virov,
oskrbovanje polizdelkov na-
vadnih kvalitet za slovenske
železarne pa v prihodnosti
rešiti integralno z železarna-
mi v drugih republikah, kjer
v boljših pogojih že nastaja-
jo obrati optimalnih zmogljivi-
vosti. Z železarno Sméderevo
je že sklenjena pogodba za
dobavo slabov od leta 1974
dalje v količini do 200.000 ton
letno; na podlagi pogodbe o
poslovno tehničnem sodelo-
vanju z železarno Sisak pa se
z enotnim načrtovanjem raču-
na, da bo v prihodnosti iz
predvidene izgradnje na no-
vih zmogljivosti z letno pro-
izvodnjo okrog milijon ton
slabov od leta 1978 dalje mo-
goče od te železarne dobivati
po 300.000 ton polizdelkov let-
no. Omejevanje na kvaliteta
in žlahtna surova jekla torej
ne pomeni, da slovenske žele-
zarne ne bodo več dobavi-
telj navadnih asortimentov
jekel.

Počasna rast lastne proiz-
vodnje surovega jekla bo
nadomeščeno z nabavo pol-
izdelkov iz drugih železarn in
dodatno v obliki blagovne iz-
menjave z vzhodno evropski-
mi državami, katera mora po-
stati vse pomembnejši vir za
oskrbovanje slovenskih po-
rabnikov jekla. Načrt pred-
videva, da bodo tovarne
ZPSŽ leta 1976, to je po skle-
nitvi sedanjega petletnega
obdobja, dale tržišču okrog
800.000 ton gotovega blaga,
kar je 55 % več kot leta 1970.
Predvidoma naj bi tri četrti-
ne ali 600.000 ton bilo prede-
lanega in uporabljenega v re-
publiki.

V času do leta 1975 ne bo-
do nastale večje spremembe
na področju surovega jekla.
Že leta 1973 bo vključena v
proizvodnjo dodatna 45-ton-
ska električna peč v Štorah,
ki bo letno dajala okrog 70
tisoč ton surovega jekla. Dru-
gih večjih naložb v talilnice
se v tem času ne predvideva,
zato bo tudi na koncu seda-
njega petletnega obdobja ve-
lik del — okrog 340.000 ton
letno ali 45 % — surovega je-
kla pridobljenega po tehnolo-
ško zastarelem Siemens-
Martinovem postopku. Do le-
ta 1985 pa bodo nastale take
tehnološke, količinske in
strukturne spremembe v
proizvodnji talilnic, ki bodo
občutno vplivale na založe-
nost slovenskega trga in več-
jo ubranost proizvodnje in
predelavo jekla.

Leta 1985 milijon ton blaga

Dolgoročna koncepcija raz-
voja slovenskih železarn
predvideva ukinitve lastne
proizvodnje surovega železa
kot tekočega vložka za talilni-

ške peči. Ugasnili bodo jese-
niški plavži in razen štorske-
ga elektro plavža, ki bo iz-
deloval izključno specialno
surovo železo, bodo po rekon-
strukcijah vse tri železarne
imale le elektro talilnice. Za
leto 1985 je predvideno mili-
jon lastnega surovega jekla
izključno elektro kvahtet. To
bo na Jesenicah doseženo z
dvema dodatnima visoko pro-
duktivnimi električnimi peče-
ma, z dodatno električno pe-
čjo v Štorah in specialnimi
električnimi talilniškimi na-
pravam na Ravnah. Perspekti-
va slovenske proizvodnje se
torej za daljšo prihodnost
gradi na kvalitetnih in žlaht-
nih vrstah surovega jekla, po-
trebe po navadnih kvalitetah
valjavskega vložka pa naj bi
se krile z nabavo polizdelkov
iz drugih republik in inozem-
stva. Na takih predpostavkah
bodo slovenske železarne da-
jale tržišču okrog milijon ton
gotovih izdelkov jekla.

Ob tem, da se bo proizvo-
dnja jekla od sedanje poveča-
la le za 43 %, ne pomeni, da
to ne bo zahtevna naloga;
upoštevati je treba ugasnitev
SM peči in nabavo novih
električnih agregatov. Pove-
čanje proizvodnje surovega
elektro jekla od sedanjih 350
tisoč na milijon ton ali za
650.000 ton letno, bo moralo
biti spremljano s povečanjem
energetskih virov in širjen-
jem oskrbovanja z vložkom.
Celotna svetovna proizvodnja
elektro jekla v glavnem sloni
na starem železu. Staro ali
povratno železo se v železar-
ne vrača poprečno po 20. le-
tih, po tem, ko je bilo izdela-
no in dano v uporabo. Po-
vratna količina znaša do 20
odstotkov od nove proizvod-
nje surovega jekla. V Jugo-
slaviji, ki po resoluciji dolgo-
ročnega razvoja za leto 1985
predvideva proizvodnjo 8 mi-
lijonov ton surovega jekla,
zaradi nagle rasti ni možno
računati z najvišjem propor-
cem doma zbranega starega
železa, kar pomeni, da se bo
sedanji primanjkljaj okrog
300.000 ton letno z izgradnjo
novih električnih peči še znat-
no povečal. Za proizvodnjo
žlahtnih vrst jekel pa prob-
lem ni le v količini starega
železa, temveč tudi v njego-

vih škodljivih primeseh. Za
proizvodnjo legiranih in
žlahtnih jekel je najboljša
isto, iz rude pridobljeno žele-
zo. Izhod je v direktni reduk-
ciji bogatih železovih rud.

Tehnologiji po vsem svetu se
intenzivno ukvarjajo s po-
stopkom take direktne re-
dukcije železove rude, ki bi
lahko služila kot neposreden
vložek za električne talilni-
ške peči. Postopek za prido-
bivanje železne gobe ali me-
taliziranih pelet je že indu-
strijsko osvojen, potreben je
le še čas, ko bo poleg klasi-
čne proizvodnje v plavžih, di-
rektna redukcija postala po-
memben ekonomsko uspešen
dodatni način pridobivanja
jekla iz rude.

Potem ko smo ugotovili, da
je klasični postopek prido-
bivanja surovega železa, ki se
tekoče uliva v konvertorje,
za izdelavo surovega jekla
primeren le za masovno pro-
izvodnjo velikih razsežnosti
in da za slovenske razmere ni
primeren, v prihodnosti za
proizvodnjo surovega jekla
poleg starega železa kot vlož-
ka lahko računamo le na me-
talizirane pelete. Primer
KORF v Hamburgu tak kon-
cept upravičuje.

Prihodnost je v direktni produkciji

V Hamburgu je zgrajena
nova železarna z zmogljivo-
stjo okrog pol milijona ton
ulitih polizdelkov in 300.000
ton valjanega jekla. Nabav-
lja pelete, jih metalizira in z
njimi v razmerju 70 % me-
taliziranih pelet s 95 % Fe in
30 % starega železa zalaga dve
visoko produktivni 90 tonski
električni peči. Surovo jeklo
po neprekinjenem postopku
ulivajo v gredice. KORF je
poleg drugih s proizvodnjo
dokazal, da je direktna re-
dukcija realna in perspekti-
ven postopek za pridobivanje
jekla v prihodnosti. Zanimi-
vo je, da je v tej železarni za-
poslenih le 850 ljudi — 700
delavcev in 150 uslužbencev
— se posebno pa so za nas
zanimivi relativno nizki inve-
sticijski stroški. Medtem ko
se računa pri klasičnem po-
stopku s 350 do 400 \$ naložb
na tona valjanih izdelkov, pri
KORF-u ti stroški znašajo le

okrog 500 DM na tona. Za-
gonske težave, ki v železarni
Hamburg obstajajo, bodo si-
gušno rešene, zato v prihod-
nosti z direktno redukcijo
lahko resno računamo. Poleg
bogate 65 % železove rude, je
reducent pomembno sredstvo
za metalizacijo. Do sedaj je
najuspešnejši zemeljski plin,
uveljavljajo pa se tudi gor-
va. Računa se, da bo v nekaj
letih to dobro tehnološko
dognano.

Koncept ZPSŽ predvideva
izgradnjo dveh baterij za pe-
letizacijo in metalizacijo s
kapaciteto po 300.000 ton let-
no. Najprimernejše mesto za
to proizvodnjo bi bila indu-
strijska cona Koper. Iz te lu-
ke bi se metalizirani peleti
prevažali v železarne Jeseni-
ce, Ravne in Štore, kar bi ob
starem železu pomenilo red-
no oskrbovanje s čistim
95 % Fe vložkom, primernim
za proizvodnjo kvalitetnih in
žlahtnih jekel.

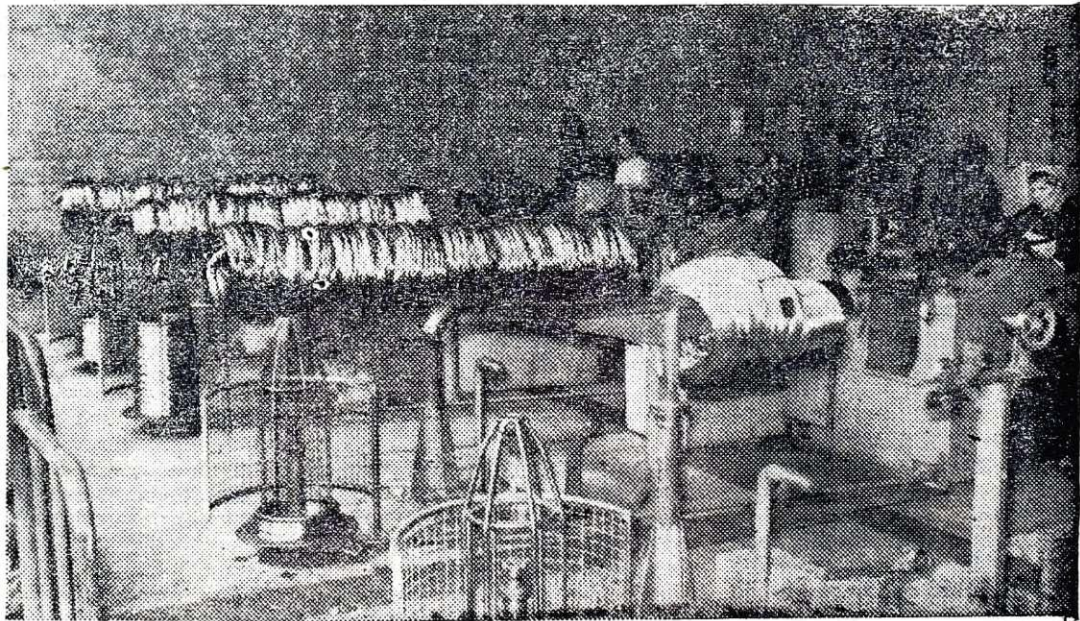
Ob izgradnji: naprave za di-
rektno redukcijo rude bi mo-
rali v neposredni bližini re-
zervirati tudi prostor, prime-
ren za morebitno izgradnjo
talilnice, ki naj bi poleg me-
taliziranih pelet bila tudi do-
bavitelj ulitih polizdelkov
navadnih kvalitet za oskrbo-
vanje valjarn ZPSŽ.

Iz povedanega se vidi, da
bo proizvodnja jekla na Slo-
venskem tudi v prihodnosti
lahko obstajala in se razvi-
jala dalje. To bo brez dvoma
v prid predvsem predeloval-
ni industriji. Neposredno
povezovanje in usklajeno na-
črtovanje proizvajalcev in
predelovalcev bi bil najbolj
učinkovit način razvijanja
proizvodne ustvarjalnosti na
področju jekla. Zasnovane in-
tegracijske povezave na gru-
pacije:

- proizvajalcev cestnih in
železniških vozil
- bele tehnike in
- strojogradnje

naj bi v poslovno tehnični
povezavi z združenim podjet-
jem Slovenske železarne obli-
kovalo stalno koordinacijsko
telo, katero naj bi dobilo
moč vpliva na strukturno
prilagojevanje proizvodnje in
porabe jekla ter s tem v zvezi
na investicijsko politiko v
Sloveniji.

Gregor Klančnik

Sodelavke v žičarni

JESENIŠKE NOVICE

Na seji sveta za družbeni plan in finance pri skupščini občine 21. septembra, so najprej razpravljali o osnutku odloka o davku na promet nepremičnin v občini. Skupščina SR Slovenije je namreč v skladu z ustavnimi spremembami sprejela nov zakon, temu pa morajo tudi občine prilagoditi svoje predpise. Občinski odlok je do sedaj določal davek glede na skupno vrednost nepremičnine. V ta znesek je bilo vštet tako zemljišče, kakor tudi objekt, v kolikor je obstojal, davek pa je bil tem večji,

čim višja je bila skupna vrednost. Po novih predpisih pa se davek nanaša na prometno vrednost kvadratnega metra, kar pomeni, da bo davek tem večji, čim višja bo cena za kvadratni meter zemljišča. Poleg tega pa zakon predvideva tudi različne lestvice za kmetijsko zemljišče, stavbno zemljišče in gradbeni objekt. Navzoči na seji so se strinjali z osnutkom odloka, katerega pa mora potrditi še skupščina občine. Novi predpisi pa bodo veljali od 1. julija letos, seveda, če bodo potrjeni.

Poleg tega so na seji potrdili pogodbo o ustanovitvi podružnice Ljubljanske banke na Jesenicah ter razpravljali o nekaterih zemljiških zadevah.

Na seji sveta za urbanizem, gradnje, komunalne zadeve, krajevne skupnosti in stanovanjske zadeve pri skupščini občine, ki je bila v petek, 22. septembra, so dalj časa razpravljali o zazidalnem načrtu Plavž ena.

Po tem načrtu je predvidena gradnja šestih stolpnic in sicer treh ob starem pokopališču in železniški progi, dveh ob Kurilniški cesti in ene ob cesti na Golico. Na predlog tega načrta je bilo danih tudi nekaj pripomb občanov, nekaj pripomb je bilo objavljenih tudi v Železarju, vendar so ugotovili, da ugovori niso utemeljeni in da že obstoječe stavbe zaradi novogradenj ne bodo ogrožene. Po utemeljitvi arhitekta so načrt potrdili.

Poleg tega so na seji potrdili odlok, po katerem naj bi bila gradnja nadvoza čez železniško progo v Mostah splošnega interesa. Mišljen je nadvoz na cesti v Završnico, za katerega morajo najprej urediti zemljiške zadeve. V prihodnjih dneh bodo razprnili tudi zazidalni načrt zemljišča v Gozd Martuljku, kjer bo mogoče graditi vikende. Na koncu seje so še potrdili spremembo sklepa o namembnosti trgovskega objekta na Koroški Beli, kjer naj bi po zadnjem predlogu zgradili stanovanjski objekt hotelskega tipa predvsem za potrebe Železarne.

Letos praznujemo tudi 25. letnico organizacije Zveze borcev. Organizacija je bila ustanovljena koncem septembra 1947. Ob priliki jubileja bo v Beogradu slavnostna seja, prav tako pa bodo slavnostne seje in druge prireditve v okviru posameznih republik. Tudi pri občinskem odboru Zveze združenja borcev NOV na Jesenicah se pripravljajo na primerno počastitev jubileja. Predvidevajo slavnostno sejo občinskega odbora, na kateri bodo predvsem dali obračun dela za preteklih 25 let.

Za petek 29. septembra je sklicana 32. skupna seja obeh zborov skupščine občine. Za sejo je predviden obsežen dnevni red, skupaj kar 11 točk. Med pomembnejše razprave prav gotovo sodi razprava o družbenem dogovoru za politiko in financiranje družbenih denarnih pomočeh in pa razprava o poročilu Zavoda za šolstvo SRS o organizaciji šolske mreže v občini. Predvidoma bodo razpravljali o predlogu odloka o davku na promet nepremičnin in nekaterih urbanističnih načrtih, kot je tudi zazidalni načrt Plavž I. Poleg nekaterih imenovanj bodo imenovali tudi komisijo za ugotavljanje izvora premoženja v občini Jesenice.

ne ljudi k sprejemanju ukrepov za stabilizacijo. Tak poziv ima toliko večjo težo in vrednost, ker so z lastnim zgledom pokazali, kako se je treba lotiti dela.

Le tako je mogoče spodbujati interes delavcev za stabilizacijo in po tej poti uveljavljati neposredno odločanje in samoupravo.

s svojo stabilizacijsko usmeritvijo in ukrepi delovne skupnosti povečujejo akumulacijo. Kje naj bi se zbirala sredstva, ki so rezultat povečanih naporov ali dela v podaljšanem delovnem času, je odvisno od odločitve delavcev samih in njihovih samoupravnih teles. Možnosti so različne. Kolektivi se najbolj nagibajo k oblikovanju lastnih stabilizacijskih skladov, o namembnosti in uporabi sredstev ali o morebitnem združevanju pa naj odločajo neposredni proizvajalci po samoupravnih poti.

povečani napor za več dela in za boljše delo v rednem ali prekomernem delovnem času pa morajo zajeti vsa podrobnejša dela in dejavnosti, tako tudi za delavce, ki ne delajo v proizvodnji. Tudi za te naj veljajo enaki ukrepi za kvaliteto in ažurno opravljanje dela ter uslug občanom, za skrajno varčevanje in smotno uporabo sredstev za delo, denarnih sredstev in delovnega časa.

predložili so, da naj vsaka delovna skupnost izdeja program ukrepov za boljše organizacijo dela, za kvalitetnejše delo in racionalizacijo poslovanja na vseh področjih.

Navedena stališča in priporočila so na konferenci sprejeta kot poziv in ponovno opozorilo vsem delovnim skupnostim, da se stvari lotijo z vso resnostjo in obravnavajo programe ukrepov s samoupravnimi organi ter o njih informirajo vse delavce.

Izvajanje akcije za stabilizacijo v radovljiški občini

Na volilni konferenci, ki je bila 28. septembra na Bledu, za izbor delegatov za 8. kongres ZSS, so obravnavali tudi poročilo o poteku akcije za stabilizacijo, ki jo je maja sprožil delovni kolektiv Plamen iz Kroke. Med drugimi so ugotovili, da sta tak pristop k stabilizacijski usmeritvi ugodno ocenila sekretariat ZKS in izvršni svet SRS, ki sta poudarila, da je to konkretizacija naporov za stabilizacijo in ustrezna oblika za mnoge delovne organizacije. Tako usmeritev naporov k stabilizaciji sta nakazala tudi občinski komite ZKS ter predsedstvo sveta sindikatov Radovljica.

V mesecu juliju in avgustu je bilo vrsto posvetov v vseh kolektivih, na katerih so se oblikovala še dopolnilna stališča, ki se izražajo v naslednjih ugotovitvah in priporočilih:

— pobuda delovne skupnosti Plamen je ocenjena kot konkreten primer, ob katerem so se izrazile dejanske težnje in interesi delavcev, da se stabilizira naše gospodarstvo,

— izpričuje se pripravljenost delavcev, da več delajo in bolje delajo, obenem pa da tudi sami neposredno in aktivno pomagajo k stabilizacijski usmeritvi naše družbe, tako da o pomembnejših odločitvah kolektivno nastopajo,

— pristopi k akciji so različni. Delovna skupnost naj sama odloči, kakšne načine in sredstva bo izbrala,

— oblika proizvodnega prostovoljnega dela v podaljšanem delovnem času je primerna za nekatere delovne organizacije v občini, vendar pa naj smotnost in uporabnost ocenijo organi upravljanja, da bo delo v podaljšanem delovnem času pripomoglo k stabilizaciji same delovne organizacije in s tem tudi celotnega gospodarstva,

— delovne skupnosti naj ponovno proučijo programe ukrepov za lastno stabilizacijo podjetja in sprejmejo dodatne ukrepe, ki naj temeljijo na povečanju produktivnosti, boljši ekonomičnosti poslovanja ter organizaciji dela, na izpolnitvi proizvodnih programov, na čim večjem prilagajanju potrebam trga — dosledno pa naj izpolnjujejo tudi svoje obveznosti.

— bitka za stabilizacijo zajema zelo široko področje ukrepov. Nedvomno pa je pobuda Plamena toliko bolj pomembna, ker so neposredni proizvajalci pozvali delov-

Novice iz radovljiške občine

Danes dopoldne bo v Radovljici razprava o predlogu zakona o osebnem delu z lastnim sredstvi in samostojnem opravljanju obrti. Razpravo organizirata strokovni odbor za turizem in gostinstvo in strokovni odbor za obrt za Gorenjsko. Vabljeni so predstavniki gorenjskih skupščin, družbeno političnih organizacij, turističnih društev in obrtniških združenj.

Občinski sindikalni svet je v četrtek, 28. septembra, sklical aktiv v Park hotelu na Bledu predkongresno volilno konferenco. Oso post-trinajstih predloženih kandidatov za delegate VIII kongresa ZSS so izvolili sedem svojih predstavnikov. Razpravljali so tudi o poročilu in dokumentih VIII. kongresa ter o gradivnem s o izvajanju akcije za stabilizacijo.

Petletna prizadevanja dvajsetih članov radio kluba Lescah, ki delujejo v okviru občinskega odbora ljudske tehnike, so rodila že bogate sadove. Šest članov je že opravilo izpit 3. politični 4. razreda. V tem obdobju pa so vzpostavili že nad 2000 zvez tovar z radioamaterji iz vsega sveta. Zelo delavna je tudi sekcija kretar v Gorjah in samostojni klub v Bohinjski Bistrici.

Izvršni odbor občinske konference SZDL je sklenil, da benizira glede na večino novih vodstev v krajevnih organizacijahov ter SZDL priredil dvodnevni seminar v oktobru in aktiviral vsa os: sekcije in druge organe za jesenske razprave o osnutkih novih zakonov in ustavnih sprememb.

Spričo široke in uspešne dejavnosti mladinske folklorne in deljo dramske skupine z nad 40 člani v tovarni verig v Lescah, so aktua: na pobudo mladinskega aktiva sklenili ustanoviti samostojn: Zvez kulturno prosvetno društvo Veriga. Ustanovni občni zbor je u bil prejšnji petek.

Učilnic za glasbeni pouk, kljub novim šolam še vedn: teja primanjkuje zlasti na Bledu. Radovljiška glasbena šola, z odonfere: delki na Bledu, Lescah, v Bohinjski Bistrici in v Radovljici, upbljar ima letos vpisanih 281 učencev in 60 predšolskih otrok.

Jesenska turistična sezona, kot vse kaže, ne bo dosti slabš: za kot avgusta, ko je vreme prekrizalo dokaj obetajoče napovedi: avi so Na Bledu je dnevno poprečno 1700, v Bohinju pa nekaj nadem na 300 nočitev. Prevladujejo hotelski gostje in številne izletniške: vovske predvsem dijaške skupine.

Elan v Begunjah je zaključil 1. polletje z zadovoljivim go: cialne spodarskim uspehom. Proizvodnja se je v primerjavi z enakim: ajave: obdobjem lani povečala za 27,6 %, prodaja pa za 39,1 %. Zav: poslili so le 2 % več delavcev kot lani.

Razmeroma dobro letino si obetajo kljub slabim vreme: minar skim pogojem v nasadu jabolk v Podvinu, ki je last K2: a bo b Kranj. Računajo, da bo pridelek kvalitetnih jabolk sicer zn: unisto: no manjši kot lani, vendar bo presegal 230 ton. Jabolka s: azujet: začeli prodajati v sredo po 4 din za kilogram.

Osnovne organizacije sindikatov podjetja za PTT prom: aj kar Kranj so v soboto, 23. septembra, priredile IV. športno sre: Med: čanje PTT kolektivov na Bledu. Tekmovali so predstavn: arja g: PTT podjetij iz Kopra, Nove Gorice in Kranja.

Letošnji tradicionalni kravji bal v Bohinju je bil v sobot: na na 23. in nedeljo 24. septembra. V soboto je na prireditvi »Sre: nje s planšarji« nastopil znani zabavno glasbeni ansambl: Planšarji, domača folklorna skupina in pevci ter godba: pihala iz Gorij. Kot vedno si je to prireditev ogledalo veli: domačih in tujih izletnikov.

Centralna proslava ob 25-letnici obstoja industrijske gas: ske enote LIP Bled je bila 17. septembra v Bohinju. Pole: domačih gasilcev so prišli tudi iz drugih krajev občine in: Jesenic. V kulturnem programu so se predstavili člani Svo: bode iz Bohinjske Bistrice in godba na pihala iz Gorij.

Javne razprave o samoupravnem povezovanju organiz: za telesno kulturo in ustanavljanju telesno kulturnih skupn: sti so se v Radovljici pričele prejšnji ponedeljek, na pobud: občinske zveze za telesno kulturo.

Odbojkarji Bleda, ki letos prvič tekmujejo v republi: ligi, so poleg zelo uspešnih mladih kolesarjev, trenutno delež: največje pozornosti športne javnosti Bleda. Zmago so zab: ležili celo v gosteh v Novem mestu, doma pa z lahkoto ob: pravijo domala vsako ekipo.

Športne ekipe mladinskih aktivov Železarne, Plamena, El: na in Verige se bodo jutri pomerile v odbojki, nogometu: streljanju in v šahu za pokal Verige, ki je organizator teg: vsakoletnega srečanja. Nastopilo bo okoli 125 mladih tekmo: valcev.

Temeljito spremeniti odnos do idejno političnega usposab: ljanja je glavna naloga vseh osnovnih organizacij ZK v občini: To bo osnovno vodilo za idejno usposabljanje komunistov: letošnjemu programu, ki so ga sprejeli na ponedeljkovi se: komisije za idejno usposabljanje pri občinski konferenci ZK:

Uspešen seminar za komuniste

Komite občinske konferen-
Zveze komunistov Slove-
je Jesenice, je v soboto in
oprave delo organiziral seminar
za turizma članke komiteja, predsed-
renjsko, ke komisij pri občinski kon-
no politični, sekretarje osnovnih
druženj organizacij, sekretarje stalnih
aktivov in za člane politične-
sklinala aktivna. V soboto dopoldne
nco. Od poslali tovariša Marka
kongresa Josina, načelnika urada za
vljali so unanje zadeve pri republi-
gradivu kem svetu skupščine socia-
stične republike Slovenije,
je predaval o mednarod-
a Lesce em položaju socialistične Ju-
nike, so slavije in aktualnih zunanje
pit 3. in političnih nalogah. Po kosilu
000 zveze tovariš Vlado Janžič, član
sekcija sekretariata centralnega ko-
mitaja Zveze komunistov Slo-
enije vodil razgovor o or-
ganiziranosti Zveze komuni-
stičnih organizacij, ki sta
vse la osnovnih organizacij in
ih novih aktivov kot pogoj za učinko-
nost Zveze komunistov.

Seminar se je nadaljeval v
kloro in deljo dopoldne z razpravo
scab, so aktualnih nalogah organiza-
nostojno Zveze komunistov, ki sta
zbor je je udeležila tovariša Vinko
afner, član centralnega ko-
mitaja in sekretar mestne
la, z od onference Zveze komunistov
adovljici ubljana ter Polde Kejžar,
rok. sekretar medobčinskega sve-
Zveze komunistov Slove-
ti slabša je za Gorenjsko. V tej raz-
apovedi ravi so prišle do izraza pred-
ekaj nad em naloge na področju ka-
letniške rovske politike, idejno polit-
nega usposabljanja, razvo-
samoupravnih odnosov,
cialne diferenciacije in po-
lajevanja Zveze komuni-
1 %. Za ov.

Komunisti, ki so se udeležili
minarja, so pokazali veliko
nimanje in pripravljenost,
bo bodoče delo Zveze ko-
nistov učinkovito. To do-
zujeta zavzeta razprava o
osameznih nalogah in pa
olnoštevila udeležba sku-
j kar 45 ljudi.

Med osnovne sklepe semi-
rja gotovo sodi, da je po-
ebno iz Zveze komunistov
egnati oportunizem, ki iz-
ra na eni strani iz starost-
strukture organizacije v
si občini, na drugi pa iz

občutka, da Zveza komuni-
stov nima zadostne podpore
za svoje sklepe v najširših
množicah.

Iz te ugotovitve izvirata
dve nalogi. Na vsak način je
treba pomladiti organizacijo
in sprejeti med člane več de-
lavcev, ki bodo prisilili Zvezo
komunistov, da bo postala
bolj odločna in bolj revolu-
cionarna. Komunisti se bodo
morali v bodoče tudi bolj
opredeljevati do posameznih
pojavnost in problemov ter za
svoja stališča iskati podporo
tudi med nekomunisti oziro-
ma med tistimi delovnimi
ljudmi, ki se zavzemajo za
graditev socialistične družbe
na osnovi samoupravnih de-
mokratičnih odnosov.

Znotraj Zveze komunistov
pa bo potrebno povečati ose-
bno odgovornost članov in do-
seči, da se bo vsak komunist
aktivno vključil ne samo v
osnovni organizaciji, temveč
tudi v delo drugih družbeno

političnih organizacij in v ti-
sto področje dejavnosti, do
katerega čuti nagnjenost. Ko-
munisti na seminarju so po-
leg drugega sprejeli dva kon-
kretna sklepa: Vse osnovne
organizacije Zveze komuni-
stov v občini morajo na svo-
jih sestankih obravnavati ak-
tualne zunanje politične na-
loge. Komite bo predlagal
občinski konferenci, da usta-
novi komisijo za mednarod-
ne odnose, ki bo skrbela da
postane obravnavanje med-
narodnih odnosov stalna na-
loga članov, organizacij in
vodstev Zveze komunistov.

Vse osnovne organizacije
morajo v najkrajšem času
sprejeti vsaj polletni pro-
gram dela, v katerega bodo
vključili naloge, ki so bile
sprejete na seminarju. V teh
akcijskih programih je treba
prilagoditi naloge občinske
organizacije specifičnim oko-
ličninam in pogojem vsake
osnovne organizacije. D. P.

Dvodnevni seminar za predsednike in tajnike osnovnih organizacij sindikata

Predsedstvo občinskega sin-
dikalnega sveta Jesenice je
organiziralo zaradi bližnjih
nalog (priprave na občne
zboze OOS, uresničevanje
XI, XII. in XIII. ustavnega
dopolnila oziroma formira-
nja TOZD in obravnava ko-
deksa samoupravljalcev), dvo-
dnevni seminar za predsedni-
ke in tajnike osnovnih orga-
nizacij sindikata, dne 23. in
24. septembra v domu Žele-
zarjev v Crikvenici. To je bi-
lo združeno tudi z izletom,
kot vsaj delnim priznanjem
udeležencem za dosedanje
delo v sindikatu. Vseh ude-
ležencev je bilo 70 iz 42
osnovnih organizacij, semi-
narja pa se niso udeležili
predstavniki 22 OOS.

Poleg predsednikov in taj-
nikov OOS so se seminarja
udeležili tudi predsedniki ob-
činskih odborov sindikata,
člani predsedstva in nadzor-
nega odbora, predstavnik RS
ZSS Lojze Kramljak in dele-

gacija avstrijskih sindikatov
okrožja Beljak g. Kronawet-
ter Anton — sekretar okrož-
nega sindikata in g. Kobal
Matija ter inž. Scharf Rudi
kot član ožjega vodstva
okrožnega sindikata.

V programu seminarja so
bile zajete najprej uvodne
misli in razprava o TOZD in
o novem volilnem sistemu v
SFRJ. Sledila je razprava o
kodeksu samoupravljalcev, o
pripravah na VIII. kongres
ZSS, pripravah na občne zbo-
re OOS in o poteku akcije za
pomoč poplavljenim področ-
jem v Pomurju.

Vsi udeleženci so bili s ta-
ko obliko informiranja in iz-
obraževanja zadovoljni. Izra-
zili so željo, da bi se vsa
obravnavana vprašanja uspeš-
no realizirala tako na nivoju
delovnih organizacij, kakor
tudi na nivoju občine, repu-
blike in tudi zveze. Vodstva
sindikalnih organizacij bodo
poleg omenjenih vprašanj po-

Četrty izlet jeseniških upokoјencev

Odkar obstoja pri društvu
upokoјencev na Jesenicah
komisija za rekreacijo, kul-
turo in oddihe, so jeseni-
ški upokoјenci zadovoljnejši.
Imajo namreč redne mesečne
avtobusne izlete, redna pre-
davanja, pa tudi redne dru-
žabne večere. Minulo sredo,
so imeli četrty izlet. Odpelja-
li so se proti Dolenjski, in se
najprej ustavili v Ribnici.
Tam so si ogledali znamenit-
osti središča znane dežele
suhorobarjev in lončarjev. V
Kočevju so si ogledali naj-
prej zgodovinski Seškov dom.
V dvoranj omenjenega doma,
kjer je bil jeseni leta 1943
zbor odposlancev slovenske-
ga naroda, je 50 udeležencev
izleta poslušalo zanimivo pre-
davanje o zgodovini Kočevja
in Kočevskega, ki je bilo
skozi 600 let nemška republi-
ka v državi. Ogledali so si tu-

di izredno zanimiv in bogat
muzej NOB ter dom upokoј-
encev.

Iz Kočevja so se odpeljali
skozi Kočevski rog do Baze
20, kjer so si ogledali nase-
lje barak, v katerih je bilo
nastanjeno vodstvo sloven-
skega osvobodilnega boja. V
Dolenjskih toplicah je bilo
prosto popoldne z obveznim
kopanjem v termalnem kopa-
lišču. Kakor v Kočevju in pri
Bazi 20, je tudi v Dolenjskih
toplicah oktet pevskega zbo-
ra društva upokoјencev skr-
bel za razvedrilo udeležencev.
Zadovoljni nad dobro organi-
ziranim izletom, so se po
krožni vožnji skozi Novo me-
sto, dolenjsko metropolo,
vračali proti Jesenicam in ob
slovesu izrazili željo po orga-
niziranju podobnega izleta
tudi v mesecu oktobru, če bo
vreme količjak naklonjeno.

sebno pozornost posvetili
uresničevanju sklepov in za-
ključkov, ki jih bo sprejel
VIII. kongres Zveze sindika-
tov Slovenije.

Ob tej priliki izrekamo pri-
znanje in zahvalo kolektivu
doma, ki je skrbel za dobro

počutje vseh udeležencev.
Zahvaljujemo pa se tudi šo-
ferjema VIATOR Jesenice
Francu Pogačniku in Francu
Pungerčarju za varno in udob-
no vožnjo ter za prijetno
vzdušje v samih avtobusih.
ObSS Jesenice

Nevarna Tomšičeva ulica

Začelo se je novo šolsko
leto, čas, v katerem naši šo-
larji del svojega časa preživi-
jo na javnih, bolj ali manj
prometnih cestah. Učitelji in
vzgojitelji so prve učne ure
porabili za osnovna napotila
in pravila ponašanja na ce-
stah, starši dan za dnem opo-
zarjajo in učijo svoje otroke,
kje je treba hoditi in kako se
obnašati med današnjim
prometnim vrvežem.

Skoraj vsak učenec mora
na poti v šolo in iz nje ne-
kajkrat prečkati prometno
cesto. Pri tem največkrat na-
leti na prijaznega šoferja, ki
disciplinirano ustavi in poča-
ka, da četa malčkov varno
pride na drugo stran ceste.
Temu smo največkrat pri-
ča pred gimnazijo, ko učenci
izstopajo iz avtobusa in se
napotijo proti šoli. Malokdo
pa se zaveda, da največja ne-
varnost pride šele, ko se zač-
ne Tomšičeva ulica, ki je iz
dneva v dan bolj prometna,
kjer ob delavnikih ne manjka
niti najtežjih tovornjakov.
Res, da vodi pločnik vse do
šole, toda ta pločnik je naj-
večkrat preozek, da bi isto-
časno sprejel nase cele skupi-
ne učencev. Kot vemo učenci
ne hodijo v gosjem redu, za-
to prenekateri zaide na cesto
in tam nadaljuje svojo pot.
Niti malo se ne zaveda, da
mu neprestano preti nevar-

nost, žal pa se večkrat tega
ne zavedajo tudi avtomobili-
sti. In prav tem je namenjen
ta članek.

Že pri vходу na Tomšiče-
vo cesto nas opozarja pro-
metni znak, da je treba
zmanjšati hitrost na 40 km/
uro. Zaradi precej ostrega
ovinka se vozniki, hote ali
nehote, še kar držijo te ome-
jitve, če vozijo v smeri proti
»Zaštreki«. Popolnoma druga
situacija pa nastane, če opa-
zujemo promet iz nasprotno
smeri. Na enak prometni
znak vozniki do najbolj ne-
varnega mesta — šole že po-
zabijo, ali pa ga sploh ne
opazijo. Velikokrat smo pri-
ča močnemu zaviranju šele,
ko vidijo lahko bi rekli, cele
razrede učencev, ki se popol-
dan ali zvečer vračajo iz šo-
le ali so na poti v šolo. Pri
tem pa prav nič ne zaostaja-
jo niti težki tovornjaki, ki
lahko povzročijo še hujšo ka-
tastrofo.

Na Tomšičevi cesti se je v
kratkem času zgodilo že ne-
kaj težkih prometnih nesreč,
žrtve pa k sreči niso bili
učenci. Res, niso še bili, in
da do najhujšega ne bi pri-
šlo, bi se veljalo zavedati, da
omenjena prometna znaka
opozarjata na nevarnost in
največkrat pomenita, seveda
če jih bomo upoštevali varno
in nemoteno pot našega šo-
larja v šolo in domov.

Udeleženci sindikalnega seminarja v Crikvenici

BORIS TAVZELJ — Punta Piran — flowmaster — 1972

Slikar obmorskih motivov

Jutri, v soboto, 30. septembra, je v razstavnem programu likovne sekcije DOLIK pri DPD Svoboda Tone Čufar že petnajsta razstava v letošnjem letu. Jeseniškim ljubiteljem likovne umetnosti se bo predstavil s svojimi deli slikar BORIS TAVZELJ iz Lucije pri Portorožu. Razstavo bodo odprli ob 18. uri s kratkim kulturnim programom, v katerem bo sodeloval vokalni oktet DPD France Prešeren Zagrebica — Žirovnica in dramski igralec Branko Dobravec s pesmimi avtorja razstave. Razstava bo odprta do vključno 11. oktobra vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19.30. O dosedanjih slikarjevi dejavnosti smo povzeli naslednje:

BORIS TAVZELJ, rojen leta 1934 v Ljubljani, se s svojo razstavo slik prvič predstavlja na železarskih Jesenicah. Slikar je končal grafično šolo v Zagrebu, kot likovni ustvarjalec pa je izšel iz znanega društva slikarjev in kiparjev KLAS, ki je delovalo v Ljubljani in s katerim

je večkrat kolektivno razstavljal.

Zelja po ustvarjanju krajin z morjem in obmorske motivike nasploh, ga je iz Ljubljane pripeljala na slovensko obalo Jadranskega morja in tako se je pred leti za stalno naselil v Luciji pri Portorožu.

Slikar ustvarja svoje obmorske motive v najrazličnejših izraznih tehnikah. Tako med njegovimi deli zasledimo skice s kreda, ogljem, svinčnikom, tušem, nadalje akvarele, praskanice in olja. Čeprav izraža svojo slikarsko moč v različnih slikarskih tehnikah pa ostaja motivika bolj ali manj ista: morje. Morje mu pomeni življenje, svojevrstno odkrivanje svojega bivanja in pojem nenehne notranjega boja. Ta njegov notranji boj se na njegovih slikah odraža v močnih, lahko bi rekli celo opojnih in magičnih barvah, ki v sebi skrivajo neverjetno ustvarjalno silo.

S samostojnimi slikarskimi razstavami se je Boris Tavzelj doslej že večkrat predstavil v Portorožu, Kopru in Piranu.

Zadnje tromesečje letošnjega razstavnega programa bodo jeseniški dolikovci, zvesti svojemu razstavnemu konceptu, vključevali v svoj razstaveni program predvsem najbolj kakovostne slikarje amaterje Slovenije, zaključili s petimi kolektivnimi slikarskimi razstavami najbolj znanih organiziranih likovnih skupin Slovenije. Še v oktobru se bodo predstavili likovniki iz Krškega, v novembru likovniki s Trbovelj, sledi že tradicionalna razstava jeseniških likovnikov za dan republike, za njimi so na vrsti likovniki iz Murske Sobote, njim pa bodo sledili likovniki iz Celja. Že v januarju v novi sezoni pa so na vrsti likovniki iz Ljubljane. Tako se bo v dobrih treh mesecih zvrstilo šest najmočnejših likovnih skupin Slovenije s prek 70 organiziranih slikarjev. To bo nedvomno zelo zanimiv pregled nad amatersko likovno ustvarjalnostjo Slovenije.

V tem času pa se jeseniški slikarji organizirani v DOLIK predstavljajo v Trbovljah, za tem pa se bodo predstavili še v Krškem oziroma Brestanici.

Družbeni dogovor o družbenem izobraževanju

Pred tednom je bil na delavski univerzi Jesenice razgovor o predlogu osnutka družbenega dogovora o družbenem izobraževanju odraslih in mladine. Predlog osnutka je izdelala delavska univerza, razgovora pa so se udeležili predstavniki družbeno političnih in kulturno-prosvetnih organizacij občine. Načelno so družbene organizacije občine vsaka za sebe že lani sklepale o nujnosti družbenega dogovora o izobraževanju, vendar do samega dogovora ni prišlo.

Na nedavnem sestanku so obravnavali predlog osnutka dogovora in ga v razpravi tudi že dopolnili. Sklenili so, da bodo predlog osnutka družbenega dogovora o izobraževanju poslali v razpravo vsem delovnim organizacijam v občini. Pripombe k osnutku bo delavska univerza sprejemala do 10. oktobra. Dopolnjeno in dokončno izoblikovano besedilo družbenega dogovora o družbenem izobraževanju odraslih in mladine bodo, tako računajo, lahko podpisali v drugi polovici oktobra in izkoristili že tekoče šolsko leto oziro-

ma izobraževalno sezono za prve akcije na osnovi dogovora.

Uvodni člen dogovora govori o skupnem spoznanju podpisnikov, da družbeno izobraževanje in znanje omogoča delovnemu človeku uspešnejše razreševanje procesov v samoupravnem odločanju ter pomaga pri pridobivanju političnih vrednot in kulturni rasti. V dogovoru so nadalje vsebovane še obveznosti podpisnikov na eni in delavske univerze na drugi strani, kakor tudi že predlog posameznih oblik in vsebine izobraževanja članov družbeno-političnih organizacij, delovnih organizacij in občanov. Pobudniki akcije za podpis družbenega dogovora o izobraževanju, občinski komite ZK, občinska konferenca SZDL, občinski svet ZS, občinski odbor Zveze združenja borcev NOV in občinska konferenca ZM, računajo, da se bo dogovoru priključila večina delovnih organizacij v občini, med njimi v prvi vrsti Železarna in seveda tudi skupščina občine Jesenice.

B. Č.

JEZIKOVNI POGOVOR

Medtem ko smo do sedaj reševali najrazličnejše napake slabosti našega izražanja, sem se odločila, da bi nekaj poudarnih števil posvetila nekaterim nasvetom v zvezi z raznimi napisanimi sporočili. Življenje nam prinaša vsak dan kaj novega in mnogokrat bi človek na smrt prisegel, da česa ne bo treba narediti pa se komaj dobro obrne, ko ga zadene »strela z jasnega«. No, bolj določeno naj se izrazi. Kakršnokoli pisanje je, večina se ga otepa, še posebej kadar gre za nevsakdanje spise, kot so prošnje, življenjske poročila, pritožbe, opravičila in še kaj. Vedno smo v dvomu, kako naj se lotimo dela, da ga bomo vsaj delno uspešno ključili.

Najbolj vsakdanja oblika sporočanja je prav gotovo pisanje pisma. Priznati moramo, da smo vsi taki, da pošto radi spijemo, sami pa za nobeno ceno ne zmoremo toliko volje, da bi sedli in napisali pismo. S tem pa, ko sem rekla pismo, ne mislim tisto vsakdanje skrupulo novic, katere si vrste druga drugi tako, kot slučajno padajo na um in to je običajno brez vsake zveze in reda. Ne smemo se namreč zavoliti z mislijo, da mora biti človek, kateremu pišemo, vesel, da smo mu sploh pisali, ne pa, da bi bilo treba paziti, kako bo pismo izgledalo. No, za prazen nič tega pismo gotovo ne omenjam, s tem bi rada namreč povedala, da nično ni vseeno, kako pismo izgleda. Ni važna dolžina, važno je tisto, kar smo zaupali kosu papirja, tistemu kosu papirja, ki je v neki meri del nas samih.

Torej, kaj je pismo? Pismo je posebna oblika sporazumevanja med ljudmi. Spominja na pogovor dveh ljudi, le sobesednik v trenutku, ko »govori« prvi udeleženec pogovora ni navzoč drugače kot v mislih pisatelja. Pismo je večvrstno: privatna, poslovna, odprta... Vsa imajo svoje značilne oblike, ki se jih moramo tudi držati. Tako je za vse značilno, da pisatelj tudi ogovarja v privatnem npr.: z Dragi prijatelj, Spoštovani tov. predsednik..., v odprtih pismih — le se obračajo na več naslovnikov — Dragi štipendisti... Tudi poslovna pisma se lahko obračajo na kakega predstojnika na podjetje sploh, lahko pa se začnejo kar z jedrom romana glavnim delom sporočila, če je naslovnik imenovan v posebnem predelku poslovnega pisma. Po jedru pisma sledi pozdrav ali kakšno priporočilo.

To je bilo bolj suhoparno naštevaje slovničnih dejstev, čas je že, da konkretno povem, kaj je prav in kaj ni. Daj vam bom napisala obliko pisma, ki na vsak način ni gotova za poštni predal. Povem naj še, da ga nisem sestavljala sama, ampak slučajno mi je prišla v roke slovnica našega znanega slovnika Toporišiča, kjer navaja tole pismo kot nemerno. Medtem ko nas on svari, da je v njem polno slabosti in da se jih moramo varovati, bomo mi v naslednji številki natančneje pogledali te slabosti, zato vam svetujem, da kdor ima čas, naj zase, kakor misli, da je najbolj prav, pravi in uredi tekst. Zakaj le, me boste vprašali? Zato, boste lahko sami odkrili, kakšne so vaše sposobnosti pisanja pisma. Zdaj pa na delo!

Dragi Jernej!

Z zelo slabo vestjo segam po peresu, da boš končno kaj zvedel o nas. Gotovo te je moj dolgotrajni molk jezil, iz datuma tvojega pisma vidim da je medtem minilo res že osem mesecev. Toda poklicno sem trenutno res obremenjen in sploh sem imel veliko nevednosti, tako da pisanje pogosto ni bilo razpoloženo. Bil sem tudi nekaj bolan; skratka, nisem in nisem prišel do pisanja. Vendar danes sem se le odločil, da ti na veliko vse opišem. Upam, se zaradi dolgega premora v dopisovanju, ne jeziš name. mi je žal. Pri nas ni kaj prida novega. Zdravi smo, čeprav vedno. Otroci počasi doraščajo. Službeno je veliko skrbno posebeno veliko jeze s svetovnimi problemi in prihodnostjo nič kaj razveseljiva. Lahko, ti tudi sporočim, da na počitnice nisem mogel iti. Že dolgo je vreme spremenljivo, več dežuje, včasih sije sonce. Včeraj npr. je bilo jasno, danes se je spet pooblačilo. Morda bo jutri bolje.

In kako je z Vami? Kaj dela draga žena in ljubi otroci? Upam, da ste vsi pri zdravju in da kljub našemu dolgem molku še kdaj mislite na nas. Daj, piši nam ob priliki obisk, kaj delate. So otroci zdravi?

Sedaj moram končati. Francka bo vzela pismo s seboj v nabiralnik. Le dobro Vam bodi in bodite mi vsi skupaj prav srčno pozdravljeni. To vam želim moja žena, otroci predvsem jaz sam,

Tvoj prijatelj Rudi.

OBVESTILO

V četrtek, dne 5. oktobra 1972 bo na Jesenicah gost KOROSKA ALPSKA GODBA v koroških narodnih nošah. Ob pol 17. uri bo sprejem koroških gostov pred BANKO na Jesenicah, po sprejemu pa na istem kraju koncert do 17.30 ure. Obe godbi bosta igrali pred začetkom hokejske tekme KAC CELOVEC in HK JESENICE na tribuni v športni hali.

Vabimo Vas, da se sprejema, koncerta in hokejske tekme udeležite v čim večjem številu.

Odbor pihalnega orkestra
JESENISKI ŽELEZARJI

Kir
30.
šveds
GRE:
Torg
Jarl
uri.
2.
film
režiji
Walte
uri.
4. c
BOD.
Kow
Cord,
5. i

PREO
dem

Fo
vanje

Pr
poziti
ogled
večji
in ča
pima s
po de
lože i
dne 2

za pr
BENZ
karan
Izklic
v zve
Ogled
železa
7,30 u
v
Vsi ir
v zne
zarne
ZPSZ

Od
stvene

pro
in pro
De
niku,
ponuc
1972.
Na

Kaj bodo gledali v kinu

Kino RADIO

30. septembra in 1. oktobra švedski barvni film **PREGRESNI VIKAR**, v režiji Torgny Wickman, v gl. vlogi Jarl Borssen, ob 17. in 19. uri.

2. in 3. oktobra amer. barv. film **KAKTUSOV CVET**, v režiji Gene Saks, v gl. vlogi Walter Matthov, ob 17. in 19. uri.

4. oktobra amer. barv. film **BODALO**, v režiji Bernard Kowalski, v gl. vlogi Alex Cord, ob 17. in 19. uri.

5. in 6. oktobra franc. film

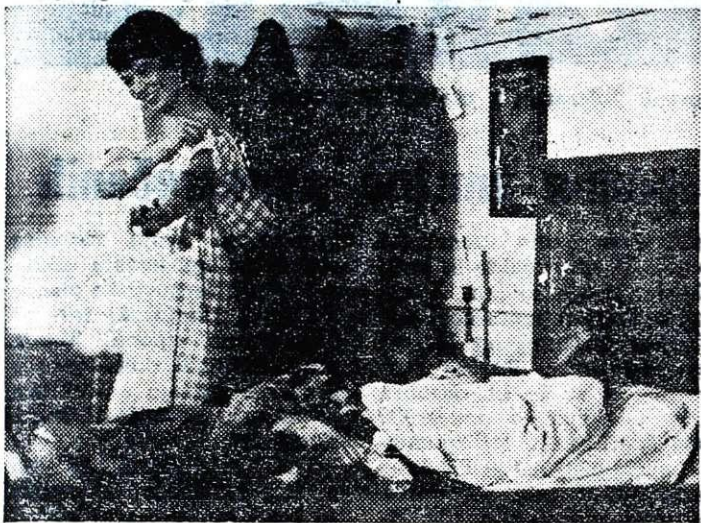
ZENSKO JE USTVARILA LJUBEZEN, v režiji Fabian Collin, v gl. vlogi Oliver Despax, ob 17. in 19. uri.

7. oktobra italij.-špan. barvni film **BREZ VETRA**, v režiji Mario Kamus, v gl. vlogi Terens Hil, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

30. septembra in 1. oktobra amer. barvni film **KAKTUSOV CVET**, ob 18. in 20. uri.

2. in 3. oktobra šved. barv. film **PREGRESNI VIKAR**, ob 18. in 20. uri.

PREGRESNI VIKAR je švedska komedija, ki govori o mladem vikarju in njegov pregresnosti nad lepimi vaškimi dekleti.

VABILO NA PREDAVANJE

Foto klub Andrej Prešeren Jesenice organizira predavanje svojega člana Izidorja Trojarja:

AFRIKA OKOLI KILIMANDZARA

Predavanje bo spremljano z okoli 240 barvnimi diapozitivi in obsega: Let z avionom 6200 km do Nairobi, ogled mesta, potovanje do jezera Nakuru, kjer je največji rezervat na svetu za flaminge, ogled nasadov kave in čaja, izlet k filmskemu igralcu Viliamu Holdnu, ki ima svoje posestvo pod goro Mount Kenjo, potovanje po deželi Masajev, Amboseli narodni park do Ol Tukai lože pod Kilimandžarom. Predavanje bo v ponedeljek dne 2. 10. 1972. ob 18. uri v zg. prostorih Kazine.

Vabi odbor

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osebnega avtomobila znamke MERCEDES BENZ 190, pet sedežni, leto izdelave 1961. Vozilo je karambolirano in v nevoznom stanju.

Izključna cena je din 10.000.00. Vse eventuelne davščine v zvezi s kupoprodajo bo nosil kupec.

Ogled vozila je mogoč en dan pred licitacijo v garaži železarne Jesenice. Sama licitacija bo dne 6. okt. ob 7.30 uri v prostorih tehničnega sektorja (bivša UOS) v I. nadstropju.

Vsi zainteresirani morajo pred licitacijo položiti kavcijo v znesku 10 % od izključne vrednosti pri blagajni Železarne Jesenice.

ZPSZ LJUBLJANA — ŽELEZARNA JESENICE

Odbor za delovna razmerja in splošne zadeve Zdravstvenega doma Jesenice

razglašča

prosto delovno mesto čistilke laboratorijske posode in prostorov.

Delovno mesto je polkvalificirano, OD po pravilniku, stanovanja ni. Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe na Zdravstveni dom Jesenice, do 7. oktobra 1972.

Nastop dela po dogovoru.

4. in 5. oktobra franc. barv. film **PRELOM**, ob 18. in 20. uri.

6. oktobra amer. barv. film **BODALO**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE-MOJSTRANA

30. septembra franc.-italij. barvni film **ZENA BANDIT**.

1. oktobra italij. barv. film **CIAKMULL — MASCEVALEC**.

7. oktobra amer. barv. film **KAKTUSOV CVET**.

Kino KRANJSKA GORA

30. septembra italij. barvni film **CIAKMULL — MASCEVALEC**.

1. oktobra franc. barv. film **PRELOM**.

4. oktobra amer. barv. film **KAKTUSOV CVET**.

5. oktobra amer. barv. film **BODALO**.

7. oktobra šved. barv. film **PREGRESNI VIKAR**.

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

30. septembra franc. barv. film **BLAZEN MED ZENAMI**, ob 19. uri.

1. oktobra franc.-italij. barvni film **ZENA BANDIT**, ob 19. uri.

5. oktobra šved. barv. film **PREGRESNI VIKAR**, ob 19. uri.

7. oktobra franc. barv. film **PRELOM**, ob 19. uri.

ZAHVALA

Ob težki izgubi ljubljene žene, mamice in babice

KRISTINE MALEJ

se iskreno zahvaljujemo za venco in cvetje vsem sorodnikom in darovalcem. Posebno se zahvaljujemo: prim. dr. Brandsteterju, dr. Rosensteinovi, zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka bolnice Jesenice za dolgotrajno zdravljenje. Nadalje vsem sosedom, posebno družinam Pirih, Jovičič, Lasnik, Radovič in Zupan, godbi in pevcem za žalostinke ter govornikom ob odprtem grobu. Posebno se zahvaljujemo ZB NOV in ženam Javornika in Koroške Bele.

Zaljujoči: mož Franc in hčerka Darinka z družino

ZAHVALA

Ob prerani izgubi drage žene, mame, stare mame, sestri in tete

MARIJE MAURER
roj. Zupan

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so ji nudili zdravniško pomoč: dr. Mencingerju in dr. Andolšku, kakor tudi dežurnemu zdravniku dr. Tancarju. Iskrena hvala sosedom Tajnikar, Črne, Jančar, Polajnar in Rozi Legat za vso pomoč v najtežjih trenutkih slovesa.

Prisrčna zahvala vsem, ki so izrazili sožalje, jo spremili na zadnji poti in ji darovali cvetje.

Zaljujoči: mož Joža, sinova Joža in Ivan z družino, hčerka Marija z družino, sestra Angelca in ostalo sorodstvo

Gregorčičev šahovski teden

Od 1. do 8. oktobra 1972 organizira Šahovsko društvo Jesenice v Šahovskem domu na Jesenicah Gregorčičev šahovski teden ob 40-letnici šaha na Jesenicah in v spomin na 30-letnico smrti narodnega heroja Joža Gregorčiča — Gorenjca.

Program šahovskega tedna zajema:

10. Slavnostna seja odbora društva ob 9. uri. ob 16. uri otvoritveni turnir med ŠD Jesenice in SS Svoboda Javornik.
10. ob 16. uri ekipno prvenstvo osnovnih in srednjih šol občine Jesenice.
10. ob 17. uri brzopotežno prvenstvo železarne Jesenice za posameznike v A skupini močnejših igralcev, 1. 2. in 3. kategorikov, v B skupini drugih šahistov 4. in brez-kategorikov.
10. ob 16. uri ekipno prvenstvo delovnih kolektivov občine Jesenice.
10. ob 16. uri mladinsko prvenstvo občine Jesenice za posameznike, ob 18. uri ekipna srečanja med invalidi gorenjskih občin, članov društva telesnih invalidov, civilnih žrtev vojne in zveze slepih.
10. ob 18. uri odprto brzopotežno prvenstvo občine Jesenice za posameznike.
10. ob 16. uri srečanje šahistov Jesenic in Koroške.
10. ob 9. uri ekipna srečanja šahovskih društev Gorenjske za prehodni pokal Joža Gregorčiča — Gorenjca.

Vabimo vas na ogled zanimivih šahovskih iger bogatega in pestrega programa. Vstop je prost! Igralce čakajo lepe nagrade.

Vabi odbor
Šahovskega društva Jesenice

ODBOJKA

Jeseniške odbojkarice Felic, Filipaj, Čehajič, Nemec, Pajer, Toman, Mahnič in Lukek so tudi na tujem terenu v Celju zaigrale lepo in prikazale požrtvovalno in dinamično igro. Bile so ponovno odlične tako v polju kot na mreži. Preteklo nedeljo so premagale ekipo OK Gaberje iz Celja z rezultatom 3:0 (12, 14, 10).

V soboto ob 16. uri imajo Jeseničanke v gosteh ekipo OK Branik. Srečanje bo v soboto, če bodo nasprotnice pristale, v nasprotnem primeru pa bo tekma v nedeljo ob 10. uri.

V nedeljo 1. oktobra, bodo startali tudi odbojkarji, ki na turnirju v Kamniku preteklo nedeljo še niso pokazali zadovoljive forme, saj so vsa srečanja izgubili z ekipami OK Kamnik, OK Sisak in OK Sava. Prvo srečanje jih čaka na tujem v Črnučah, nasprotnik je OK Sava, ki je novi član druge zvezne odbojarske lige.

Vsa srečanja II. zvezne lige se morajo odigrati po propozicijah v telovadnici, kar pa Jeseničani zaradi prezasedenosti telovadnice še sedaj, pet minut pred dvanajsto nimajo urejeno. M.

NOGOMET

Alpes (Železniki) : Jesenice 2:2 (0:2)

V nedeljo so jeseniški nogometaši v okviru prvenstva NPG gostovali v Železnikih in igrali z moštvom ALPESA neodločeno 2:2 (0:2).

V prvem polčasu so naši nogometaši popolnoma nadigrali domačine in povedli z 2:0.

V nadaljevanju pa je pristranski sodnik Mihalčič iz Kranja omogočil domačinom, da so iz enajstmetrovke, katero je samo on videl, najprej znižali na 2:1, po tem podarjenem голу pa so domačini zaigrali grobo, tako da so poškodovali Kupljenika in Ilijevskega. Po vsem tem jim ni bilo težko izenačiti re-

zultata, kljub vsemu pa so za delni neuspeh našega moštva krivi nekateri ključni igralci.

Gole za naše so dosegli: Karahodžič in Noč.

V predtekmi so naši pionirji igrali s svojimi sovrstniki iz Železnikov neodločeno 1:1. Gol za naše je dosegel Mulahasanović.

Mladinci so v četrtek 21. septembra odigrali četrtfinalno tekmo za pokal ZMS z Olimpijo v Ljubljani in srečanje izgubili z rezultatom 4:0 (1:0). Poraz naših mladincev je zaslužen, čeprav bi bil lahko po prikazani igri za naše ugodnejši. S. b.

K O Š A R K A

Jesenice : Triglav 59 : 58 (32 : 27)

Jesenice: Bunderla 28, Muharemovič 12, Lozar 5, Vauhnik 6, Vujačić 8.

Jeseničani so tudi v tekmi proti Triglavu 20. t. m. igrali taktično dobro. Z dobrimi podajami na visokega Bunderla ter z dokaj dobro igro v obrambi, je našim le uspelo premagati dobre Kranjčane.

S to zmago so se Jeseničani

ni že povsem približali svojemu cilju — obstanku v ligi. Če bo šlo v preostalih treh kolih vse po sreči in če bodo ostali rezultati kolikor toliko realni, oziroma če ne bo kakšnih nešportnih podkupovanj, potem bi verjetno našim za obstanek v ligi že zadostovala zmaga proti Trnovu prihodnji teden na domačem igrišču.

Ilirija : Jesenice 65 : 57 (27 : 26)

V soboto 23. septembra, pa so naši igrali že drugo tekmo v tem tednu in sicer proti moštvu ljubljanske Ilirije. Tudi na igrišču v Šiški so jeseniški košarkarji pokazali dobro igro in le malo je manjkalo pa bi pripravili novo presenečenje.

Koše za Jesenice so dosegli: Bunderla 18, Lozar 8, Čampa 8, Vauhnik 12, Šmid 2, Vujačić 9.

Prvi polčas se je končal z rezultatom 27:26.

Tudi v drugem delu so igrali dobro, vendar ko je nekaj minut pred koncem Vauhnik zapustil igrišče zaradi petih osebnih napak, so domači dobili odločilno prednost. Tekma se je končala z rezultatom 65:57 za Ilirijo.

Jesenice (mladinci)

: Sava B

52 : 43 (28 : 21)

Mladinci KK Jesenice so poskrbeli za veliko presenečenje v gorenjski košarkarski ligi. Mladinska ekipa je zmagala v Kranju proti KK Sava B z rezultatom 52:43.

Ekipa Save je v spomladanskem delu premagala jeseniško ekipo celo na domačem igrišču pa čeprav so takrat nastopili v ekipi kar štirje igralci članskega moštva. Tokrat pa so v Kranju potovali le mladinci, pa še ti oslavljeni, saj je manjkalo v ekipi kar pet igralcev.

Jeseničani so proti fizično močnejšim domačinom odlično pričeli. Vodili so od začetka tekme do konca. Premoči domačinov v visokih igralcih pa so izravnavali z izredno borbенostjo, poleg tega pa so natančno izpolnjevali navodila svojega trenerja.

Koše za Jesenice so dosegli: Skumavc 10, Bilič 18, Jeršin 8, Mihelič 8, Bizalj P. 8.

Če bodo mladinci igrali tako dobro tudi na republiškem mladinskem prvenstvu za mlajše mladince, potem lahko upamo na uspeh, saj iz ekipe zaradi starosti odpade le Jeršin. Mladinsko ekipo KK Jesenice bodo na prvenstvu, ki bo prihodnji mesec predstavljali: Skumavc, Pirih P., Bilič, Mihelič, Bizalj P., Cetina, Hrastar, Ličof, Tavčar, Bizalj B. in Kežar. B. r.

Škoda, da sta zaradi šolskih obveznosti ostala doma Muharemovič in Pirih.

Že v tem tednu pa čaka naše košarkarje odločilna bitka za obstanek. Na Jesenicah gostuje ekipa Trnovo iz Ljubljane.

Zmaga v tej tekmi Jeseničanom praktično že zagotovi obstanek v slovenski košarkarski ligi.

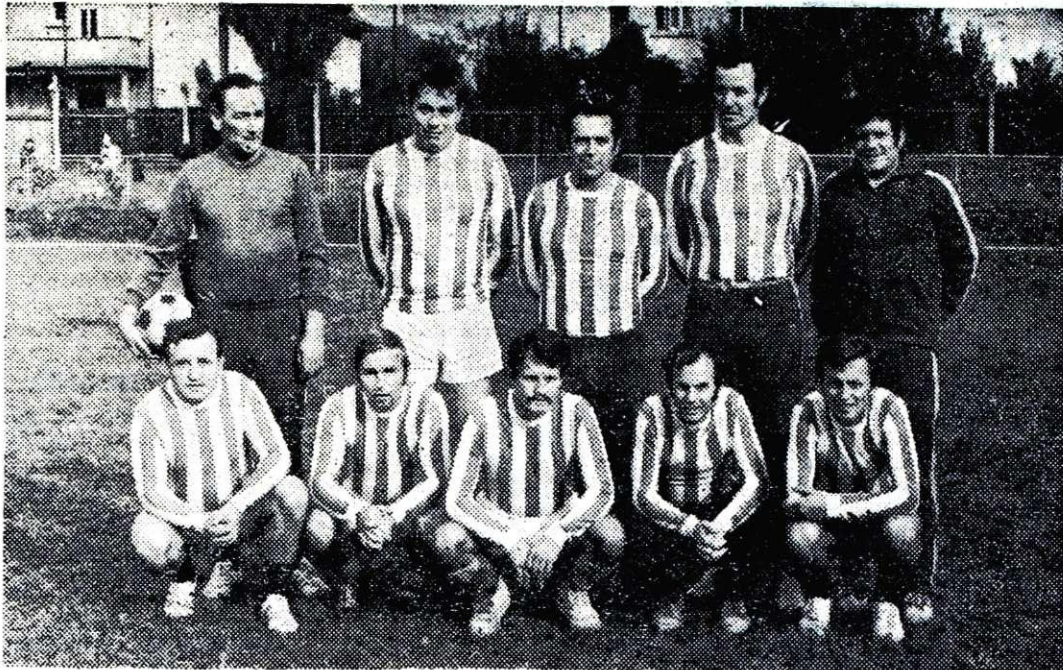
R O K O M E T

V soboto, 23. septembra, so se v četrti tekmi prve gorenjske rokometne lige igralci Jesenic pomerili z ekipo Kranjske gore na igrišču nove osnovne šole v Kranjski gori. Jeseničani so bili precej oslavljeni, saj so nastopili brez odličnega vratarja Krmelja in igralcev Prešerna, Šturma in Berliska.

Začetek igre je pripadal jeseniškim igralcem in so povedli s 1:4, vendar je igralcem Kranjske gore uspelo izenačiti malo pred koncem polčasa na 8:8. Na odmor pa so odšli z golom prednosti. Tudi drugi polčas se je nadaljeval z izenačenimi močeh. Moštvi sta se izmenjavali v vodstvu. Videli smo dosti lepih golov, vendar ni manjkalo tudi slabo merjenih strellov. Igralci Kranjske gore so fizično močnejši in zato je bilo tudi nekaj grobosti. Jeseniškim rokometasem taka igra ni ustrezala, saj je že tako večina igralcev poškodovanih in zato s seboj tudi niso imeli rezervnih igralcev.

Po tako izenačeni igri je bil rezultat še minuto pred koncem neodločen. — 18:18. Takrat so bili jeseniški igralci v protinapadu. Sodnik Teran je tokrat pogrešil. Igralec Pogačnik je bil v »skok šutu«
fauliran, vendar sodnik tega ni videl in ni piskal sedmerca. Tako so igralci Kranjske gore dobili žogo, ter jo zadrževali v svojih rokah, nekaj sekund pred koncem pa so dobro streljali na gol vratarja Šporarja, ter ga tudi premagali. Naši so tako tekmo izgubili z rezultatom 19:18. Sodnik Teran iz Trčiča je tekmo vodil dokaj dobro.

Za Jesenice so nastopili: Šporar, Pavlič 3, Rebolj 1, Rozman 1, Geršak 7, Pogačnik 3, Prečič 3 in Antonič.

Moštvo upravnih služb, letošnji prvak Železarne v malem nogometu

Počastili bodo spomin smrtno ponesrečenih

Člani in pripravniki jeseniškega AO bodo v nedeljo, dne 1. oktobra, ob 9. uri od-

krili v za Akom spominsko ploščo Bredi Rinaldo in Janji Krivic, ki sta se lani, 2. oktobra, smrtno ponesrečili pod Kačjim jezikom, ob 12. uri pa pod Srcem Zaretu Bernardu, ki se je 19. oktobra 1969. leta smrtno ponesrečil pod Rigljico. K tej spominski svečanosti AO in PD Jesenice vabita tudi sorodnike prerano preminulih planincev, znanke in prijatelje.

Krvni davek, ki ga zahtevajo naše veličastne gore, je iz leta v leto večji. Lažje, težje in celo smrtne planinske nesreče mečejo dokaj temno senco in žalostno luč na pravilno šolanje in vzgojo naših ljubiteljev in obiskovalcev gora.

Bilanca planinskih nesreč hromi in zavira razvoj množičnega, rekreativnega planinstva in vzpon plezalnega športa in alpinizma. Vse planinsko-alpinistične organizacije bi morale skupaj z našo gorsko reševalno službo vložiti maksimalne napore v pravilno, preventivno šolanje in vzgojo turistov, izletnikov, gornikov, planincev, visokogorskih alpskih smučarjev, plezalcev in alpinistov. Leti nemalokrat prezirajo številne, velike nevarnosti gora in

prehitevajo svojo razvojno pot in ne upoštevajo osnovnih pravil varnosti na planinski poti, smučarski turi ali plezalnemu vzponu. Mnogi, posebno mladi, domišljavo in predrzno vdirajo v svet sten in izzivajo nevarnosti in vabijo smrt.

Tudi naša jeseniška planinska skupnost je morala za svoji razvojni poti plačati ceno, mnogo prevelik in dragocen krvni davek. Odstotek lažjih, težjih ali celo smrtnih planinskih nesreč je pri nas mnogo prevelik v primeru z drugimi alpskimi državami. Mi moramo odločno in uspešno napovedati neizprosni boj kakršnim koli planinskim smrtnim nesrečam s pravilno vzgojo in šolanjem obiskovalcev gora.

Pred tremi leti so morali gorski reševalci dvanaestkrat reševati iz stene smrtno ponesrečene prijatelje, tovaršice in znanke. Leta 1970 je število smrtno ponesrečenih gornikov znašalo trinajst, lani se je smrtno ponesrečilo 14 ljubiteljev gora, v letošnjem letu pa se je število smrtno ponesrečenih gornikov še pred iztekom polne poletne planinske alpinistične sezone povzpelo že na 17.

Jeseniški planinci v Dolomitih

Mesto je počivalo še v nočnem snu, le cestne svetilke so medlo osvetljevale pločnik, po katerem so hiteli planinci proti avtobusni postaji. Avtobus je bil poln. Tako so nekateri sedeli tudi na pomožnih sedežih.

Ko se je začel prebujati dan, smo se že vozili po cesti iz Trbiža proti Vidmu. V avtobusu pa je bilo vsekoli veselo. Pesem in smeh sta napolnjevala avtobus.

Kmalu se je pred nami začel odpirati nepoznan, toda čudovit svet. Najrazličnejše izoblikovane gore so neprestano vzbujale našo pozornost. Pred nami je bilo toliko lepote, da jih sploh nismo mogli sprosti zasledovati. Je-

zero Missurina je prečudovito. Pred obiskovalcem leži modra gladina jezera, nad njo pa slikovite Tri Cine. Pot pa smo še nadaljevali prav do vznožja Treh Cin. Kmalu smo se znašli med vrhovi pobeljenimi s svežim snegom. Nekaj najbolj navdušenih planincev se nas je povzpelo na sedlo, ostali pa so šli v koč. Težko je z besedo opisati vso lepoto, ki nas je obdajala.

Čas pa je bil strogo odmerjen. Mnogo prehitro smo morali zapustiti ta pravljичen svet, čeprav bi človek lahko dneve in dneve samo gledal, občudoval. Nikoli se ne bi naveličal. Odpeljali smo se v Cortino d'Ampezo. Tudi tu je

bilo zelo lepo.

Vračali smo se skozi Lienz, naprej pa pod Karnskimi Alpami.

Razigrani smo se vrnili v domovino. Lepo vreme, čudovita pokrajina, ki smo jo videli pa še prijetna družba, vse nas je napravilo res vsele.

Bogdan Bricelj

OSTALI REZULTATI:

SKL — ženske:

Jesenice : Marles 42:52 (25:21)

Vrhnika : Jesenice 80:64

(38:25)

HOKEJ

Jesenice : Traktor (ZSSR)

2:18 (0:5, 1:2, 1:11)

V to Koba družba likvidnosti Zanim strok suges

Iz

V se 27 en 14 re tri r v se

Ka smo mese četki

D

Po stvo njih 1 naših njih 5 v slu in 13

V poški Bela valja valja poški valni 98 dr škod tu e energ njih